

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyitlerek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Nyitlertétele 50 fillér.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap. Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Feloldó szerkesztő:

ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:

MARGITAI JOZSEF.

Kiadó és lap tulajdonos:

STRAUSZ SANDOR.

A kir. tanfelügyelő jelentése.

Scossa Dezső dr. kir. tanácsos, tanfelügyelő nehéz viszonyok között került Zala-vármegyébe. Résztint a boldogult kir. tanfelügyelő, dr. Ruzsicska Kálmán bosszantó betegsége, részint egyéb okok szomorú állapotokat teremtettek a tanügyi állapotok illetőleg Zalavármegyében, amelyek rendezése igen nagy feladatot ró az új kir. tanfelügyelőre.

Hogy azonban Scossa Dezső dr. kir. tanfelügyelő erélyesen lát a helyzet szanálásához s rendet akar teremteni a vármegye területén, nemcsak eddigi hivatalos intézkedéseiből láttuk, de láthatja mindenki a kir. tanfelügyelőnek a vármegye közigazgatási bizottsága elé terjesztett magyaránnyú jelentéséből, melyben rámutat a nagy hiányokra, de egyben az orvosságot is preskribálja, mellyel a bajokat megszüntetni lehet.

A szomorú állapotok megszüntetéséhez az első lépést tehát megtette a kir. tanfelügyelő. Most a közigazgatási bizottságon a sor, hogy a kormánytól a megfelelő intézkedésekkel provokálja.

Egy perccig sem kételkedünk, hogy a közigazgatási bizottság a helyzet magaslatára emelkedve a kellő lépéseket illetékes helyen meg fogja tenni.

Hogy lesz e ennek fogantatja, ebben első sorban természetesen nem a kormány akarata, hanem az ország pénzügyi helyzete fog dönteni; mert a terv megvalósításához nemcsak erélyes kez, de sok pénz is kívántatik!

A kir. tanfelügyelő jelentéséből a Muraközre vonatkozó adatokat vesszük ki, melyeket a következőkben mutatunk be.

A királyi tanfelügyelő, mint az államosítás híve mutatkoz be. S emiatt panaszkodik, hogy kevés az állami iskola; pedig az áll. iskolák szaporítását — mondja a kir. tanfelügyelő — az a körülmény is indokolja, hogy a Muraköz egyháziilag a zágrábi érsekséghez tartozik, itt tehát a magyarosítás munkájában az egyház nagy erkölcsi erejére nem számíthatunk s a horvát papok norvátosító törekvéseit csak azzal ellensúlyozhatjuk, ha az iskolát kivonjuk az egyház befolyása alól.

Felkéri tehát a közigazgatási bizottságot, hívja fel a kormány figyelmét arra, hogy itt szabad tere van az állami iskolák állításának, mert a Muraközben 59 község áll iskola nélkül, ahol tehát ilyenek annál is inkább sürgősen felállítandók, mert az a szempont nem hagyható figyelmen kívül, hogy az ország határára levő s a társországok felé eső községek is el legyenek látva megfelelő iskolákkal, mert a magyar államhoz való tartozásuk a nyelvi egység s a kulturális fensőbbiség szempontjából is csak így domborítható ki nyomatékosabban.

Mután folytatólág kir. tanfelügyelő meg-

említi, hogy a vármegye lakosságának csak 63,3%-a tud írni-olvasni s hogy 781 tanulóra átlag 120 tanköteles eskik, felsorolja azokat a községeket, melyekben hiányos vagy nem kielégítő az oktatás.

A kimutatás szerint Muraköz területén Belicza község eskik kifogás alá, ahol csak 2 tanító működik; továbbá Bottornya 2, Muraszilvagy 1, Alsódomború 5, Ligetvár 2, Drávafüred 2, Alsómihályfalva 2, Muraszentmária 3, Órség 1, Muraszentmárton 2, Szelencehegy 1, Viziszentgyörgy 1, Miksavár és Musasiklós 2—2 tanítójával.

A helyzet gyors javítása céljából, 1914. szeptember elsejére való szervezés végett javaslatba hozta a kir. tanfelügyelő Százkő; Viziszentgyörgy; Gyümölcshegy, Gyümölcsfa és Kismihályfalva csatlakozással; Édeskút, Drávaóhd és Nyiresfalvi csatlakozással; Róbadéhegy; Murarethát; Rocskahegy; Felsőkirályfalva; Kristófalva; Dravasiklós; Szilvagy; Tótfalú; Hirasztyan községekben új áll. iskolák állítását, illetőleg az ottani nem megfelelő iskolák államosítását, mint ahol az iskolák állítása sürgős szükséglet képez.

Hangoztatja azonban, hogy az állami iskolák felállításánál tekintsen el a kormány a községek újabb megterhelésétől s ne kívánjon azoktól többet, mint amennyit önként megajánlanak; mert nem igazi nemzeti politika az, hogy akkor, amikor a magyar nemzeti állam kiépítéséről s a magyarság felé hajló nemzetiségek meggyereséről van szó, azoktól elviselehetetlen hozzájárulások kívántatnak.

A kir. tanfelügyelő figyelme kiterjed az ovodákra is, melyek számát nagyon keveselli a vármegye területén. Szükségesnek találja ezokból, hogy a vármegye területén meg 30 oly község, ahol nagyobb állami iskolák vannak, kellő számú áll. óvóintézetet láttassék el.

Szükség lenne továbbá — szerinte — néhány nagyobb községi iskola mellett is óvóintézetek szervezése. Kívánatos lenne, hogy a nagyobb róm. kath. iskolák mellé óvóintézetek állítására az egyházi főhatóságok figyelme felhívatnék. Természetes, ha amint az előrelátható, az egyházak óvóintézeteket állítani nem hajlandók, ezen helyeken is áll. ovodák felállításra válik szükségessé, annál is inkább, mert a kérdéses községek jórésze nem magyarajkú területen fekszik.

A csáktornyai polgári fiúiskolára vonatkozólag pedig az az óhaja a kir. tanfelügyelőnek, hogy amellé internátus létesítendő, miután ez iskola a határszélen nagyfontosságú magyarosító munkát végez.

Végül azt is kívánja, hogy különösen a határszéleken elhelyezett állami iskolák mintaszerűek legyenek, amiért nemcsak megfelelő épületben helyezendők el, de felszerelésük se hagyjon fenn kívánnivalót.

A kir. tanfelügyelő jelentéséből kitel-

szik, hogy a népoktatás mezején, valamint az iskolalátogatások mérve sem megfelelő. Miután pedig kívánatos, hogy a nemzetiségi vidéken lévő iskolák necsak pár évi időközben lassanak tanfelügyelőt, hanem állandó felügyelet alatt álljanak, a Muraközben két, a vend vidéken egy tanfelügyelői iskolalátogató alkalmazását hozta javaslatba.

A patronázs.

írta: Bakos Géza dr.
III.

Épen a megbecsülésből folyik a további módszer, mely az önkormányzatot valjára vezérelvül. Ugyanis alattik a gyermekek közt mentőtársulatot, dalkört, tornaegyletet és állatvédőegyletet, mely egyleteknek elnökségét és tisztkarát a gyermekek mind maguk közül választják. Még azok is, kik magába zárkóztak, a választások előtt izgalomba jönnek azon kérdés felett, hogy kire adják szavazatukat? A betegpótlás eleinte kizárólag az intézet betegszobájára szorítkozott, de később kiterjesztették a szegényházakra is, hol a szegény tehetetlen öregekre üsztagatnak, takarítanak s ökel ápolják. E munkájukat is a leánykák a legnagyobb örömmel teljesítik, úgy hogy méltán felmerülhet az a kérdés, hogy nem lehet-e jövőben a szeretet elvére alapított paedagogia sok intézeti problémának a megalkotója? Messze messze el lehetne kalandozni még a jövő útvesztőjébe, hogy mi és miként boldogítaná az emberiséget? Sok szép, nemes ideal merült fel a fiatalokú büdösök megjavítása körül, de mindezek előadása egy önálló munka keretébe tartozik s bármennyire szerelnék azokra kitérni, nem engedni többet közt a helyszüke sem. S azért ezáltal még csak arra terjeszkedem ki, hogy a vallás-és közoktatásügyi miniszterium is tudatára ébredt annak, hogy a patronázs terem, tekintve a büntető novella rendelkezéseit, sikereket és igaz eredményt csak úgy lehet elérni, ha azokat, kik a gyermekekkel legközelebb összeköttetésben vannak, kik azokkal naponta érintkeznek s így azok egész lelki és érzelmi világát legjobban ismerik, működési körükbe vonja, sőt mi több: az egész patronázs irányítását, vezetését azok kezébe teszi le. Azt hiszem, nem is kell említenem, hogy e gárda, minden állam gerincét képező tanárok, tanítók, tanárnők és tanítónők gárdája. A kultuszminiszternek kiadott rendelete lehetővé tette a tanítással foglalkozóknak a patronázs tevékenységébe való hatályos bevonását.

Mielőtt e rendeletek megjelentek volna, én mint a fiatalokúak kirendelt bírāja, saját iniciatívából is megkísértem a tanítással foglalkozókat a fiatalokúak ügyében való közreműködésre, a környezettanulmányok kiállítására való felkérés útján bevonni s mondhatom, hogy e téren őszinte köszönetet

kell lerónom, mert mindazok, kiket bátor voltam é téren igénybevenni, a környezet-tanulmányok kiállításában egész tudásukat és a gyermek erkölcsi nevelése szempontjából magukban érzett fennkölt idealjaikat kifejtették. Egy-egy ily környezettanulmány maga is kiindulási pontja lehetne egy-egy újabb eszmének s sokszor egy egy odavetett eszme, a gyermek jövő nevelésére szolgáló tanács újabb faklyáját gyújtja meg annak a nagy problémának, melynek végcélja a rossz-ból jót csinálni.

A büntető novella s a kultuszminiszter rendelete folytán a bíróság a gyermeket és fiatalokot megfenyítés végett a tanítóknak adhatja át.

A bíróság közli a tanítóval a tényállást s a tanító a fiatalokot, előtte ismert egyéniségének figyelembevételével, valamint az általa megbírálandó vétségű fok mérlegelése után kiméri az iskolai fenyítéket.

Azonban eltekintve attól, midőn bekövetkezett bűncselekmény után a fenyíték alkalmazása iránt a tanító valamely hatóság megkeresi, a tanítóknak kötelessége minden egyes tanulója erkölcsi fejlődését figyelemmel kísérni s mielőtt abban oly veszélyes motivumot talál, mely a tanuló erkölcsi elzüllesztésére vezethetne, a rendelkezésére álló eszközökkel, a szülők, a gyám, a gondnok-ság stb.-vel való érintkezés folytán azt elhárítani s ha az eredményre nem vezetne, a kir. tanfelügyelőség útján gondoskodni arról, hogy a fiatalokot valamely, a társadalom által fenntartott patronázs-intézetbe vagy az állam által létesített javító-intézetbe utaltassék.

Ebből én azon következtetést vonom le, hogy az egész patronázs-ügyünk újszólóval teljesen a tanítóság jóindulatától függ. A patronázs intézmény összes szállainak a tanítóság kezében kell összpontosulnia s csak akkor számíthatunk arra, hogy egy magasabb és nagyobb és maradandó intézményt tudunk é téren produkálni, ha az egész ország tanítóságát a patronázs érzés át fogja hatni s a tanítóság mintegy ütőere lesz az állam és társadalom összes patronázs intézményeinek.

Épen ezért nem is elégszem meg azal, hogy a patronázs-egyesületek megvénként vagy törvényeszkü kerületekkel alakuljanak, hanem azt tartom célravezetőnek, ha azok kisebb körzetekben is létesülnek. Különösen nekünk muraközieknek, kik geográfiai és nemzeti viszonyainknál fogva oly különleges helyzetet foglalunk el, majdnem multhatatlan kötelességünk egy teljesen külön patronázs egyesület alkotása.

Természetesen az egyesület szervezete-nek és alapszabályainak megalkotása beható és szakszerű tanulmányt igényel, úgy hogy ezúttal erre ki nem terjeszkedem. Hanem csak az eszmét vetem fel s megemlítem, hogy én azt úgy képzeltem, hogy tanítói körönként alakulnának szűkebb helyi bizottságok, kiknek tagjai volnának mindazok, kik a züllesztésnek és az erkölcsi romlásnak kitett gyermekek, illetve fiatalokot megmentésére közreműködésüket felajánlanák.

Midőn ez eszmét felvettem, meg vagyok győződve, hogy az termékeny talajra talált s a magból a patronázs ügynek terebélyes fája fog sarjadni.

A magyar állameszme üdvére lenne, ha a fölvetett eszmének foganatja lenne.

(Vége.)

A muravidi ipartelep.

A muravidi kosárfonó háziipari munkások gróf Serényi Béla m. kir. földművelésügyi miniszterhez fordultak a csáktornyai m. kir. gazdasági tanár útján támogatásért, kérve, hogy a szép fejlődésnek indul, de a jelenlegi nehéz viszonyok között válságba jutott kosárfonó háziipart a végromlásától mentse meg s szövetkezetté való tömörítésüket segítse elő.

A munkások törekvé-ét rokonszenvvel kísérte az egész Muraköz közönsége s különösen szívvel lélekkel támogatták: alsódomború dr. Zalán Gyula országgyűlési képviselő, Ságváry főszolgabíró, Golub esperes-plebánus, Hirschler Miksa és Rudolf, Babics Gábor és Haidú Lajos főjegyzők és Herboly Alajos igazgató.

A munkásság kerelme meghallgatásra talált s folyó hó 14-én a miniszter képviselőben: dr. Adler Rácz József földművelésügyi miniszteri tanácsos és kíséretében Kopperly, az országos háziipari szövetség igazgatója kiszálltak.

A vendégeket egy, dr. Zalán Gyula orsz. képviselő, Babics Gábor jegyző és Besztercey Gábor gazd. tanártól álló küldöttség fogadta Kótor állomáson, ahonnan mindjárt — az ez alkalomra készülő díszben pompázó — Muravide hajtottak.

Az egész község örömteljes érdeklődése közepette üdvözölte dr. Zalán Gyula orsz. képviselőt a magas vendégeket. Gyönyörű beszédben, élénk színekkel esett a munkásság helyzetét s kérte a miniszter képviselőjének jóindulatát az egész Muraköz népe iránt.

A község részéről a képviselőtestület élen Babics Gábor főjegyző, a munkásság nevében pedig Vukovics József üdvözölték a vendégeket.

Dr. Adler Rácz József miniszteri tanácsos meleg szavakkal megköszönve az üdvözléseket, a miniszter nevében a legmeszebbben jóindulattal biztostolta az egybegyűlteket.

Ezután a miniszteri megbízott felhívására Besztercey Gábor gazdasági tanár ismertette a muravidi háziipar történetét, mely után az ő és Máthé művezető kalauzolása mellett a vendégek a közönséggel együtt a háziipari tanfolyam helyiségeit és készítményeit tekintették meg. Igazán gyönyörködni lehetett a szebbnél-szebb elsőrendű és változatos tárgyakra, melyek a szemlélők legnagyobb tetszését kiérdemelték.

A megejtett szemle után megállapították az egyelőre nyújtható segély mennyiségét és módzatait s a munkások elhatározták, hogy előkészülnek egy szövetség megalakítására és nemes föltelep létesítésére s kérték a község ebbeli támogatását, amit a jelenlévő képviselőtestületi tagok meg is ígértek.

A háziipari szövetség igazgatója szintén megígérte, hogy megrendeléseivel támogatni fogja a szövetséget s mindjárt nagyobb rendelést is tett.

A miniszteri megbízott a tanácskozás befejezése után ismétellen buzdító beszédet intézett az egybegyűltekhöz s munkálkodásukhoz sikert kívánt.

A vendégek rövid időt töltvén Babics Gábor főjegyző vendégszerető házában, a délutáni gyorsvonattal visszautaztak Budapestre.

A magunk részéről azzal toldjuk meg a beküldött tudósítást, hogy igazán örvendünk annak, hogy a muravidi kosárfonó

telep ügye abba a mederbe terellett, mely nemcsak fennállását, de felvirágztatását is biztosítani fogja.

Midőn Muraköznek ez az egyetlen ipartelepe, nagyon kívánatos tehát, hogy ennek fenntartása érdekében minden lehetőit elkövessünk.

Ha a népet foglalkoztatjuk s ezzel állandó kenyérkeresethez juttatjuk, a kívándorlást is megakaszjuk.

Ez pedig oly eminens nemzeti érdek, melyért semmiféle áldozattól sem riadhatunk vissza!

Hirdetmény. Csáktornya nagyközség alulírott előjárói által ezennel közhírré tételik, hogy a községnek mult 1912. évi összes számadásai az 1886. évi XXII. t. c. 142. §-a értelmében folyó hó 22. napjától márcus hó 10. napjáig terjedő 15 napon át a község háza I. számú hivatalos helyiségében közszemlére helyeztetnek azon célból, hogy azokat az érdekelte adófizetők a hivatalos órák alatt beekinthesék és netáni észrevételeiket megtehessék. Csáktornya, 1913. évi február hó 20-án. Kristofics Károly községi bíró. Dénes Béla közj. jegyző.

K Ü L Ö N F E L É K.

Népdal.

Mura vize tekervényes A jó Isten tudója, hogy
Ezer örvény benne, Mennyire szerettem,
Elsodorná, eltemetné Kicsibe mult, hogy örvényesd
Aki bele menne. — Halottja nem lettem. —
Olyan, mint a te szerelmed, Kigyógyultam, elkerültek,
Az is csupa örvény. Mind a Mura partját,
Gyilkol, temet, nincs előtte Áldjon meg az Isten téged,
Semmiféle törvény. Nem kívánom atkát.

Zombory Gyula.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Gönczi Ferenc somogyvármegyei kir. tanfelügyelőt a VII. jelzési osztály 3. fokozatába tanfelügyelővé, dr. Szalay Pál zalavármegyei kir. segéd-tanfelügyelőt a IX. fiz. osztályba segéd-tanfelügyelővé nevezte ki.

Miniszteri iskolátogatók. Fontos intézkedés előtt állunk. Scossa Dező dr. vármegyei kir. tanfelügyelő jelentéséből ugyanis megtudtuk, hogy az új kir. tanfelügyelő az iskolátogatás intenzívebbé tétele céljából Muraközre nézve két, a vend vidékre pedig egy iskolátogató kinevezését hozta javaslatba a miniszteriumnak s erre nézve az előterjesztéseket már meg is tette. Az iskolátogatók kinevezése nemsokára megtörténik. Az iskolátogatók érdemesebb tanítók lesznek, akik, midőn a tanítás alól fel lesznek mentve, fokozottabb mértékben teljesíthetik az iskolák ellenőrzését. Mindenestre helyes és üdvös intézkedés ez, mely az új kir. tanfelügyelő gyakorlati érzékére vall s ami nemcsak a tanítók működését teszi majd sikeresebbé, hanem az iskolágy fejlesztésére is nagy hatással lesz. Az iskolák állandó és közvetlen felügyelete rövid időn belül megtermi gyümölcsét ezen a két magyar érzelmű nemzeti vidéken!

Esikülvő. Schlesinger Lajos csáktornyai kereskedő ma délután két óraker eszikülvő örök hűségét Drávavásárhelyen Meider Ilonka, Meider Mór drávavásárhelyi vendégfőleányának.

Városi közgyűlés. Csáktornya képviselőtestülete f. hó 17-én megtartott közgyűlésén Gavez Alajos cipésznek és Jánosics Pál napszámósoknak a telepítési engedélyt megadta. Az áll. elemi iskolai gondnokságban megüresedett egyik tagsági helyre dr. Isoó Viktor kir. közjegyzőt választotta meg

egyhangulag. Szivoncsik Antal csáktornyai kereskedőnek a 40. sz. örház mellett, a perlaki országot mentén elterülő földterület azzal az indoklással, hogy erre a földre a városnak Buzás felé leendő fejlesztése okából a jövőben szüksége lehet — nem adja el. A Zalájváron lévő községi jégverem eladására vonatkozólag a szükséges intézkedések megtételével városbíró bizza meg. Vugrincsis Istvántól a községi illetőségét megtagadja. A városi helypénz és közmértelegési díjszabályzatot végleg megállapítja s 15 napra a község házában közzeszlere elhelyezi. A Fesztich-utca melletti megállóhelyet szétöbbséggel megszavazta.

— **Köszönetnyilvánítás.** Hirschler Rezső úr a muravidi kosárfőnök tanfolyam részére annyi fűlőanyagot volt szíves ajándékozni, mellyel a tanfolyam fűtését egész télen eláthatták. E szép tetteért a munkások nevében hálás köszönetet mond Besztercezy Gábor gazd. tanár.

— **Vasúti megállóhely.** A vasúti pályaudvarnak Zrínyi külváros területén annak idején történt létesítése következtében alandó a törekvés Csáktornyan, hogy a pályaudvarl megfelelőbb helyre telepítsék át, vagy a személyforgalom kényelmesebb lebonyolítása céljából legalább megállóhelyet létesítsenek mindaddig, míg a kérdés gyökeres megoldást nem nyer. A napirenden lévő ügy most másodízben került a város képviselőtestülete elé. Vagy 4 évvel ezelőtt a tanítóképző intézettel lévő 40-ik sz. vasúti örház mellett akarta a képviselőtestület a megállóhelyt létesíteni, de mert ez a terv a déli vasút igazgatósága részéről lámaszított nehézségek miatt nagyobb mérvű kiadásokkal s állandó terhekkel járt volna, újabban a képviselőtestület szétöbbséggel úgy döntött, hogy a megállóhely a lovasskálanya mellett, a Fesztich-utca végén, a 45. számú örháznál létesíttessék, amennyiben ennek felállítását költségei a községre elviselhetetlen nagy terheket nem rónak s ha kieszközölhető lesz, hogy a Varasd felől jövő tanulógyermekeket szállító vonatok is ezen új megállóhelyig közlekedjenek. A megállóhely költségei egyszer és mindenkorra 12 ezer koronára rúgnának, melynek felét a Dunántúli helyi érdekű vasúttal igazgatósága viselné; másik feléhez pedig részben a Csáktornyai szomszéd községek járulnának. A képviselőtestület újabb határozatában különösen a helybeli polg. iskolába Muraszterdahely felől járó tanulók iskolai támogatásának megkönnyítése vezette.

— **Ungváry László és Amerika.** Ungváry László (Cegléd) búskola- és szőlőtermékei (nemes gyümölcsfa, vadonc, akác, gledicsia, szőlővessző, bor stb. stb.) már Amerikában is nagy kelendőségnek örvendnek. Sok ezer korona értékben küldött a múlt évben is a Chicagóhoz közel fekvő Baróthy-féle telepre. Árjegyzékét ingyen és bérmentve szívesen küld.

— **Zúgiskolák.** Régi dolog, hogy Muraközben Kristóffalván és Stridőhgyen zúgiskolák vannak. Többször hangzott el a panasz ennek orvoslása, illetőleg a zúgiskolák megszüntetése érdekében, de semmi sem történt. Mig újabban maga a tép nem követelte, hogy vessenek véget ennek a szegényteljes állapotnak, ami Scossa Dezső dr. kir. tanfelügyelő érélyes előterjesztése után a legutóbb megtartott közigazgatási bizottsági gyűlésen meg is történt. A közigazgatási bizottság ugyanis elrendelte, hogy ez a két zúgiskola azonnal zárássák be.

— **Nem vetik ki az új adót.** Ódor Géza pénzügyigazgató utasította a vármegyei közsegeket és adóhivatalokat, hogy állami adó

fejében a tavalyi kivétel alapján szedjék be az adókat, minthogy az új adótörvény eljete miatt az új adókivetési munkálatok tárgytalanokká váltak.

— **Ne ütessen senki szőlőt,** mielőtt »Mill-telep« Nagyósz, Középeurópa legnagyobb szőlőiskolájától árjegyzékét nem kéri.

— **Vásártartási engedély.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter 1913. évi 7991. szám alatt kelt rendeletével megengedte, hogy a Zalavármegye területéhez tartozó Szentilona községben az 1913. évi május 22-ére eső országos kirakó- és állatvásár ez évben kivételesen május hó 23-án tartassék meg.

— **Az új vasút.** Az alsólendva-nagykanizsai vasút létesítése ügyében életbeugó intézkedés történt. A folyó hó 10-én megtartott vármegyei törvényhatósági bizottsági közgyűlés ugyanev régebbi határozatát megújította, t. i. a vasútleépítés céljaira kilométerenként 6000, összesen háromszáz ezer koronát szavazott meg, melynek előteremtésére 1%-os póladót vet ki a vármegye közönségére.

— **Az új polgári perrendtartás életbe lépése.** A szóbeliség és a közvetlenség alapján épült új polgári perrendtartást 1914. évi szeptember 2-án lépték életbe, a polgári bíróságok gyökeres átalakulásával egyidejűleg. Új fiatal erők jönnek a nyugdíjba vonuló régi bírák helyébe, akik már az új, gyors és nagyobb mozgékonyaságot igénylő peres eljárás szövevényével nem akarnak vesződni. Meg se tanulják az új perrendi kódexet, mely az egész köteles törvény mellett még egy vaskos kötet miniszteri rendeletekkel fog kibővíteni. Az új perrend szerint a törvényeszek tanácsainak számát szaporítani kell és így jelentékeny számú előléptetésre van kilátás. A szaporulat több, mint ezer főre rúg. Ezek egy részét az ügyvédi kar tagjaiból fogják kiegészíteni.

— **A Csuz és közsvényes bántalmaknál** nincsen nagyobb szenvedés, a szurás, szagatás, hasogatás, nyilalás, derék- és hátfájás, rheuma, a turheteletlen csontfájdalmak elkeserítik az ember életét. Isten áldása felől a Krieger-féle Reparatör, mely a felsorolt fájdatnak legbiztosabb gyógyítószere. Évtizedek óta páratlan sikerrel használják és valóban jót cselekszik az, aki ezt a kipróbált szert ajánlja. Egy kis üveg 1 kor., nagy üveget 2 koronáért küld az egyedül készítő Krieger gyógyszertár, Budapest, Kálvin-tér, Pósta tér bérmentve 5 kis üveg 5 kor., 3 nagy üveg 6 kor.

— **Sztrájkra készülnek a zalamegyei körörorvosok.** A »Zala« írja: A ma napi megyegyűlésből egy pikáns ízű epizód hielt veszszük, mely a megyegyűlésen találkozott zalai körörorvosok olyan megállapodásáról szól, mely amennyire indokolt, okában épp annyira elszomorító. Megszoktuk már, hogy a diplomás emberek is sztrájkoljanak. S egydül ez teszi, hogy nagyobb elszörnyűködés hangjan nem aposztrófáljuk azt a sajnálatos esetet, mely a zalamegyei körörorvosok sztrájkjára fog vezetni. Ertesülésünk szerint a vármegye körörorvosai már négy év óta hasztalan sürgetik az alispáni hivatalnál, hogy szükös keresetüknek kiegészítélét, lakáspénzüket és fuvardijaikat megkaphassák. Mintán már mindent megkíséráltak, hogy ezen jogos és törvényes igények kielégíttessenek, azonban pénz helyett folyton csak halogató kifogásokban van részük, elhatározták, hogy a legközelebb sztrájkot kezdenek és mindaddig semmiféle hivatalos funkciót nem teljesítenek, amig csak régesrégi járandóságaik kezeik között nem lesznek. Szomorú részletképez ez is kulturális elmaradottságunk dús alukmából!

— **Gyermekgyilkosság.** Safarics Julia felsőmihályfalvai hajadon 8 nap előtt lánygyermekét szült, azonban a szülőtől való lélelemből s szegény miatt a megszületett gyermeket szalmába rejtelle, ahol a csecsemő rövidesen meg is fulladt. A megévedt szerencsétlen lány tette csakhamar kitudódván, a bíróság Safarics Juliát letartóztatta s a csáktornyai kir. járásbírószághoz bekísértette, ahol jelenleg betegen várja az ellene megindítandó bünvádi eljárást.

— **Elütötte a fa.** Muragárdonyban f. hó 10-én rémes eset történt. Egy fa elütött egy fiút, mitől az szörnyet halt. Az eset előidézői Hajdarovics János és Mihály muragárdonyi lakosok voltak, akik a község végén egy nagy nyárfá kidöntésén fáradoztak. Ahogy azonban a fát aláásása után kidöntöttek, az oly szerencsétlenül dült el, hogy Farzon Tamás 16 éves fiút maga alá temette. Hajdarovics János és Mihály ellen a bírósági eljárás folyamában van annak kiderítése céljából, hogy a szerencsétlenség nem vétkes gondatlanságból történt-e.

— **A gözgépközlelők és kazánfűtlők** legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban márc. hó 2-án délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők. Deák-tér. 8.

— **500 cigarettá egy óra alatt.** Azok, akik maguk töltik cig. rettájukat s így jól ismerik a cigarettá csinálás unalmas és időrabló voltát, bizonyára örömmel fogják esorokot olvasni. Egy angol mechanikus elmés szerkeztű gépet talált fel, melynek segítségével 500 cigarréttátüvel lehet egy óra alatt megtölteni. A találmánya Radó Béláné kassai dohánytözséje kapta meg az egyed-árusítási jogot. A gép ára 5 korona s kapható 2, 3 és 4-es számú nagyságban. A gyorstűtő cigarettagépet Radó Béláné dohánytözséje tulajdonos (Kassa, Deák Ferenc-utca 18.) utánvét vagy az összeg előzetes beküldése mellett küldi szét.

— **Erdei tolvajok.** Breznicsár Balázs és Breznicsár Antal alsóvéghgyei lakosoknak a Papehgyen lévő erdejükből 7 darab tövön álló gesztenyefát loptak el a folyó hó folyamán. A kárvallottak erről jelentést tette, a muraszterdahelyi csendőrség a nyomozást megindította. A nyomozás eddigi eredménye szerint Mikulek György, Rémus és Mihály papehgyei lakosok a tettesek, akik a fát az erdőből elemelték. A tettesek ellen az eljárást megindították. A szenvedett kár 75 koronára rúg.

I R O D A L O M.

— **Ingyen könyv könyvtáraknak.** A »Kultúra« című szépirodalmi folyóirat Sopronban lapunkra való hivatkozás és 20 fillér postaköltség beküldése ellenében minden jelentkező könyvtárnak szívesen küldi meg az országos feltűnést keltett »Almanach«-ját, valamint a kiadásban megjelent vagy bírálat céljából hozzá beküldött könyveket oly nyilvános könyvtáraknak, melyek könyveiket ingyen bocsátják a közönség rendelkezésére. Kölcsonkönyvtárak, melyek kölcsöndíjakat szednek, hiába jelentkeznek. Előnyben részesülnek ifjúsági, irodalmi és közművelődési egyesületek könyvtárai. Megkeresések címezendők Röttig Gusztáv és Fia céghez Sopronba.

Köszönetnyilvánítás.

Korán elhunyt Ódon fiam temetésén megjelenteknek, valamint minden résztvevőnyilvánítóknak ez úton mondok hálás köszönetet.

Csáktornya, 1913. február 18.

Orbán Elek.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijlivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna očna je:

Na celo leto 8 kor
Na pol leta 4 kor
Na četvert leta 2 kor
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Suradnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdavalj i vlastnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Po delanim gnoju više zraste.

Kak sem obećal, najpredi *nitrogena* zememu naprè. Nitrogèna najbolje listje nuca i potrebuje, vu kojuz zemlji je dosta nitrogèna, tam od silja listje veliko zraste, ali za zrnje niti s dalka je nitrogen ni tak potreben, kak druge hrane. Ako je vu zemlji dosta ili pak preveć nitrogèna, tam je silje črno zeleno, de pak ga je malo, tam je blèdo, žuto. Vu stalnim gnoju čuda nitrogèna se najde i koj stalnim gnojom gnoji zemlje, on ni nuca nikakvoga praha skojim bi zemlju za nitrogèna smagal, stèm menje nuca to delati, skim višeput gnoji.

Kalium je već bolje potreben da se steblo jači i da lepše, puneše zrnje dobimu. Prinasa po Magjarskim zemlje sveksinomom dosta kaliuma deržuju vusebi, takodjer i vu stalnim gnoju se dosta najde. Poleg toga silje vu ovim položaju dosta hrane najde vu zemlji. Samu vu oni zemlji menjka kalium, vu kojuz vnoju repe ih krumpira povaju. Vu hamučni zemlji nèga potrebnoga kaliuma zadosta i ravno zato tu već moramu na pomoć zeli delanoga gnoja, tojest pepelja.

Vapnu takodjer važna hrana je za silje, koje je na svaki način potrebno, da tak listje, kak i steblo i zrnje porodu more zrasti. Naše zemlje, makar su i hamučne dosta vapna imaju, takodjer i stalni gnoj, daklem vapnu nam je ni zasilo davati zemlji. Ako naravski vapnu dajemu zemlji, istina

da vnojo lepsi plod i obilneši dobimu, ali stèm je i pokvariti moć zemlju. Samu tam je smeti s vapnom popravljati zemlje, gde se strahovitno dobro gnojiju sa stalnim gnojom. Vapnu takvo dugovanje ima vusebi, da pojim silje strahovitno more s cecati zemlju i drugo leto samu se tak morem srednjega ploda nadjati, ako se zemlja vun vrio pognoji stalnim gnojom.

Fosfora zato smu oštavili na zadnje, jerbo to je najvažneša hrana za silje i bez toga zrnje nemore se spuniti. Vu našim položaju zato je fosfor najvažneši, jerbo njega naj menje moći vu stalnim gnoju, daklem presiljeni smu naravski vu ovim poslu zemlji na pomoć biti.

Kad silje skorenjom vuse potegne hranu, nigdar jednako ni razdeli po svojm telu, naprimer nitrogèna najviše dojde vu listje i vu steblo, opet fosfora pak najviše vu zrnje spraviju, daklem pšenično ili od hrži zrnje uvek više fosfora nuca, kak listje ili slama i poleg toga samu tam se moći izverstnoga ploda nadjati, vu koji zemlji se dosta fosfora nalazi. To pak naše zemlje neimaju. Nèmajuju pak zato, jerbo zrnje se zveksinomom proda i to nedobi marha, da bi po gnoju opet vu zemlju došlo. Silje pak od leta, do leta vnojo fosfora s ceca iz zemlje, daklem jedenput i sfaliti mora. Od silje slama i listje zveksinomom se pohrani s marhom ili pak za nastil se ponuca i tak nitrogèn, kalium i vapnu nazat dojde vu zemlju, fosfora pak skorom nikaj. Tak se to verti, silje s ceca zemlju, marha slamu i listje pozdere, stoga

se gnoj napravi i ravno tuliku nitrogèna, kaliuma i vapna dojde vu zemlju, kuliku je toga silje vun scecalo. Nije to tak s fosforom. Vu prodanim zrnju strašno čuda fosfora sgubimu, koj već nigdar ni dojde vu zemlju, jerbo vu stalnim gnoju vnojo menje fosfora s vozimu vun na zemlju, kak je to silje iz zemlje vun zelo.

Naši gazdi pak od negda vremena vnojo pšenice, kuruze povaju, razmi se, da povremenu ves fosfor se je punucal vu onim zrnju, kaj sprodaju s veksinomom vu tudje orsage. Poleg toga najverneša hrana se zeme iz zemlje vun i nigdar se zemlji nazat neda. Tak anda stvar stoji, da slobodno gnojimu zemlje s naj finešim stalnim gnojom, itak nam više nigdar nebuđe zraslo, kak i predi. Silje pak se ravno k oni hrani ravna, koje ga najmenje vu zemlji. Zabadač ima dosta zemlja nitrogèna, kaliuma i vapna, ako neima dosta fosfora, silje izverstneše nemore biti i tak više zrnja dobiti na nikakvi način nije moći dobiti.

Po Magjarskim svigdi tali fosfor iz zemlje i zato makar i dobro se gnojiju zemlje stalnim gnojom, svigdi more se zato za hasen ponucati takov delani gnoj, koj vusebi fosfora ima, takov pepelj pak je superfosfat, on svigdi nam more na pomoć biti, da vekši plod dobimu. Vu ilovači, vu črni zemlji niti nije potrebno s drugim delanim gnojom gnojiti, kak superfosfatom. Pšenate zemlje, makar se stalnim gnojom dobro pognojuju s vun superfosfata i takvoga pepelja su potrebne, vu kojim je i kalium;

Crstice o Balkanu.

Balkanski savezi i diplomatska akcija. — Gubitki Bulgarie. — Nepotrebna bitka. — Crnogorci.

Diplomatska karijera Balkanskih orsagov, bude ravno tak neobična, kak njoj je Europa nekonzekventna u delenju svoje simpatije. Prvi vudarec, kojoga je sa tvorevinom balkanskoga saveza, do tada skoro prezirani balkanec zavdala Europi, odnosno onim, koji imaju po porodu pravo na glavne vloge, u internacijonalnim saobraćanju, prenerazil je svakoga, svratil je najveću pozornost na energiju, koja je decenije godina tinjala pod pepelom, skojim nju je brižna Europa zasula. I kad su ta iznenadjenja zaredela u boju, je cjela Europa vanrednom brzinom, pustila Tursko na cedilo. Z onom brzinom kak su išle vojničke operacije, je bila postavljena u tečaj diplomatska akcija, i kak da bi treni, izplivali su na visinu maloga Balkana nekoji ljudi, koji su ponijeli, kakti pravi magičari, kak je naprimer dr. Danev; gde gud njih je trebalo su bili, sada u Beču, sada u Berlinu, sada u Parizu, i doklam se je Europa panjila nad vanrednom energijom ovih ljudih, nad njihovom

diplomatskom spretnostjom, nad fizičkom izdržljivostju, oni su zatoga — na mesto uspeha u mirovnih pregovorih — hitali spretno na stran sve tradicijonalne formalnosti, kak su i to na ratištu učinili s soldačkom teorijom. Tajno su stvarali podlogu na novo celo, koje ima da bude dostojno ratnih uspehov. Još već. Kak da je to nekaj sasma običnoga, prevzeli su oni za pravo vdeću ulogu, u tom eoropskom koncertu, koje ima od onda skoro izključivo same balkanske tonove. Tak je bilo spretno dokrajčeno natezanje mirovnih pregovorih, — a načinom, i uspehom kojomu se nitko nadjal nije. Vesti koje su dan na dan dolazile o turskom ministarstvo, su značajne, a ujedno i dokazom, kak da bi bilo delo balkanskih savezov izvedeno, i na onom području matematičke točnosti, bez ikakvoga truma sentimentalnosti, z najčistejšim realizmom kojoga mora biti. Pak ako i noćimo ulogu Europe, u koju su njo balkanski saveznici spravili, rezultat nas više neče iznenaditi. Konture i diplomatskoga poraza turske se već sada jasno vidijo, ali ipak bude za ono kratko vreme jako teško mir. U diplomatskim krugovima tri-pelentente se govori, da se budo od obih stranih delegati opet zišli, prama najnovješji instrukciji, i od strane porte opet nastavili

pregovore. Govori se, da bude sadržaj sledećih pretresanja opet predaja Drinapolja.

Glede gubitka je do sada najveći bulgarcov. »Times« službeni list je donesil listino ovak: mrtvih je 306 oficirov, ranjenih 924 skup 1230. Od mužtva je mrtvih 22100, a ranjenih 53006, skup 75106. Od ranjenih je 70 postotaka ozdravilo, i se većina opet povratila u boj. Od tretje bitke pred Čataldzom njih je 35000 zbetežalo od kolere, od kojih je 3000 umrlo.

Dalje trpela je Bulgaria u raznih mnogih nepotrebnih gubitkih, radi nepazljivosti. Zanimiv i navesti vrèden je ovaj čudni spopad med srbi i bulgari: Jedna črna temna noć je bulgarom zastavila korake, da su morali prenoćiti na jednom bregu, a brez dvojbe — mislili su da bude jasno jutro, i da zlahka zapazijo na turka. Niti znali su ni kak su zasпали, bilo je već kasno jutro kad s poskačeju na noge, ali o nesreća, namesto jasnoga jutra je bila tak gosta megla, da je clovek dalje z rukom segnul, ko s očima videl. Odondot bi morali taki oditi dalje naprèd, ali komedija je med tom bila ova, da su pozabili odkuda su snočka došli gori, i da u koju smer morajo napried, koj put je pravi? Tam su stali u megli. Govorili, ogibali i se natezali, jedan je rekel da su

jerbo hamučne zemlje i vu kaliumu su siromaške. Ako pak je sam pšek ili hamuk, tam i nitrogena moram zemlji dati, to pak se najde čistosoltru. Tam je samu lepo silje i samu ona zemlja more lepi plod nositi, koja od ovih četiri hranah svake ima zadosa vusebi.

Obertnička postojbina u Muravido.

Muravidski hižni obertnički težaki, koji svakojačke korpe pleteju i delaju s molbom su se obrnuli grof Serényi Béla zemeljskomu ministru po putu čakornjainskoga gospodarskoga profesora, neka njim bude na pomoć, da se vu društvo budu mogli sklopiti.

Težačko trsenje je celoga Medjimurja puk sučud podpiral ali itak najbolje: alsodomborui dr. Zalan Gjula orsački ablegat, Šaghvary varmegijunski sudec, Golub esperesplebanoš, Hirschler Mikša i Rudolf, Babić Gabor i Hajdu Lajoš notariuši i Herbolj Alajos direktor.

Prošnju su pri ministriumu posluhnuli i poslali su vuu februara 14-ga vu ime ministra: dr. Adler Rac Józef zemeljskoga ministriuma savjetnika i Kopperly orsačkoga obertničtva saveza direktora.

Goste su na Kotorskim kolodvoru čekali: dr. Zalan Gjula orsački ablegat, Babić Gabor notariuš i Bestercey Gabor professor, odkud su odmah sa zastavami nakučeni Kolor se odpejali.

Najpredi je dr. Zalan Gjula orsački ablegat s veseljom pozdravil visoke goste. S lepm govorum je prosil savjetnika, da naj podpira delavce, takodjer celoga Medjimurja puka.

Vu ime občine i poglavarstva pozdravil je goste Babić Gabor notariuš, vu ime težačkov pak Vuković Jozef.

Dr. Adler Rac Jozef ministarski savjetnik takodjer se jako lepo zahvalil na pozdravi i vu ime ministra obečal je, da kak najviše budu mogli na pomoć biti svikak budu podpirali bujdučega saveza.

Sad na savjetnikov pozov, Bestercey Gabor professor je pripovedal muravidskoga obertničtva historiju, zatem pak je Mathé

od lieve došli, i da na desno moraju dalje, opet drugi su kricali svoje, da je to ni prava, da su od desne došli, i da na lievo moraju napried. Napokon su prvi z većinom zadnje obladali, i se s svojim dalje na lievo genuli iz brega — na slučaj ravno po onom putu, po kojom su došli do sim. Mislili su sjeurno, da idejo dalje, a zaista pak su išli nazaj.

Ova akoprem ni mala zmešarija, nebi imela do sada u sebi kaj mnogo zanimivosti, ali glavno je bilo to, da su zanjimi za kakvih pet kilometrov maširali srbi, koji su bili za zadnju strazu, i ko bi naprimer znal neprijatelj bulgarce uništiti, porinuli bi oni njega nazaj, i ga nagnali u bez. Baš tak kak njihovih brati bulgari prenočijo na jednim bregu, i stali u osuplosti, u beli megli. Ko su se na zajtrekuvali, su se i oni začnuli pogajati za pravi put — i bili su najenput gotovi! Prevejane glave si zmislijo, da se to najprije, a u takvom položaju samo po sleđih more osvjedočiti. Ideal njim je mnogo pomagal, kajti — na njihovo nesreću — je ravno blato bilo po gori. Našli su sleđe, i se od njih na nasprotno stranu začeli pomikati dalje za bulgarci. Išli su kakvih tri jezere metrov, i si ravno začeli popévati narodno bojno pjesmu. Ono vrućo: »Udri

poslovodja prikazal gospodi i nazočnomu puku, kaj sve vu ovim poslu delavci znaju napraviti i kaj sve moreju prikazati. Zaistinu čudili su se svi, kad su od lepših, do lepših gotovih stvarih vidli.

Po razvidbi su najpredi odredili, da za ovu vrme kakvo pomoć su delavci potrebni, težaki pak su se dospomenuli, da vu društvo stupiju i da plemenito vrbje budu zapovali s vrho toga su občinu prosili naj njim bude na ruku i na pomoć. Nazočni občinski poglavar su to taki obečali.

Od orsačkoga društva direktor je takodjer obečal, da stēm njim bude na pomoć, da bude skim više od njih kupoval i odmah je više vrsti svakojačkih stvarih zaštrmal.

Ministarski savjetnik po razpravi opet je govora držal i poželil je njim, da skim predi svoj cilj postigneju.

Gosti su na jeden kratki čas ođišli Babić Gabor notariušu i popoldan s brzoviakom su nazat odputovali vu Budapešt.

Od naše strani samu tuliko moremu reći k ovi stvari, da za istinu vrđno je ovu društvu na svaki način podpirati, jerbo vu Medjimurju to je jedno jedino društvo, koje se stēm bavi.

Ako se stēm puk bavi, zanavěk službo i dohodaku ima i ni mu je potrebno po tudjih orsagov se mučiti i za kruhom iti.

Ravno zato je ov posel vrđen, da aldujemu nanjega.

Balkanski boj.

S bojnoga polja takvi oprečni glasi dohadjaju, skojih je nikaj drugo ni znali, kak to, da za vezda još nikakvi važni dogodjaj nije se pripetli i da obedve stranke još s mirum se pripravljaju na odlučeni strahovitni boj. Naj predi su bulgari razglasili, da pri Bulairu su veliki boj zadobili i bulairske festunge zavzeli. To ni su niti od jedne stranke još potvrdili, neg kak se vidi pred Bulairom još smirum traja strahovitno krvna bitka, za koju se čuje, da tam bude pod celim boju naj više krvi steklo. Pri Čataldži se takodjer nikaj glasovitnešoga ni dogodilo do vezda. Na Drinapolj su se v nedelju ob-

udri udri turka!« kad se znenada pred njimi sprojijo puške. Vrućekrvni srbi su komaj čekali na to, misleći da je neprijatelj, sneli su si puške, i vzkliknili ob jednom: »A tak? Salem alajkum turci! Na dobra srešta!« I nabijali su. Puške su se sprozele, i — počela se je bitka... Na sreću se je okoli poldana megla natuliko z rastepla, da su se spoznale obadve strane: srbi i bulgari, te zaplakali nad svojoj nesrećoj, i nad neogudnoj megloj. Jednakih spopadov je još već bilo, i terjalo mnogo nedužnih žrtava.

Na dalje, kak je već znano — hrabra crnogorska armada, je na ratištu znenada padnula u jedno jako težko i defenzivno pozicijo! Iz koje je more samo čudež božji, ili pak podpor rešiti. Čuditi se je vrđno tomu, jer crnogorska se je do sada borila, kak se pravi kristijan boriti mora proti svojemu najvećemu neprijateljo. Njihovo razvijanje je segalo daleč po svētu. Počeli su pisati o njihovom junačtvu listi — a nigdar proti njoj! Još već. Jeden glasoviti njemački putnik sam priznava u listu: »Köln. Ztg.« sljedeće: Crnogorci su se uvijek divio i neusmiljenu borili proti turčinu, ali drugomu narodu se je medju crnimi gorama nikada ništa zla nē zgodilo. Crnogorci su bili mirni skoro trideset cjelih let, i susedne države

čenoito navalili od svih strani bulgarci, ali branitelji su je s krvavom glavom nazat napokali. Kak se vidi, varaš se još izverstvo drži Samu kak se već i od turske strani čuje, vu varašu je samu još na četerdeset danov dosta živiša, bulgari pak opet tak glasiju, da neimaju već, kak na deset danov stroška. Bulgari su već dopustili, da stranjski narod slobodno ostavi varaša, ali to pak turčini braniju jako, jerbo neću, sad, da su vu pogibelji, neprijatelj nekaj zezna kak je vu obkoljenim varašu. Tuliko bi još dopustili, da je vu Konstantinapolj spraviju, ali na nikakvi način niti čuti nečuju, da bulgarcom bi je preč dali i ovak sami sebe izdali.

Pogodba med Bulgariom i med Romaniom opet se zadrugula. jerbo vu nikšno ime neče Romanija doli odpovedati od Silistriji. Bulgari pak se opet stēm braniju da, ako odpustiju Silistriju, onda se domaći puk spunta i to bi vu ovim bojnim vremenu strahovitno na škodu bilo orsagu. Kak se vidi i vu ovim poslu, tojest vu ovim pitanju takaj europsanske države budu morale mir napraviti.

Hakki baša je v Londonu, da države nagovori, neg opet vu ruke primeju odpušteno raspravo, neg najdeju negdi koncu kraja da se opet moreju za mir spominati. Barem Hakki baša tak govori, da nije službeno poslani od kormana, ali itak svaki zna, da samu vu ovim poslu mu je bilo vrđno vu London putovati.

Februara 17-ga krvne bitke su bile okolo Bulaira. Volja je opet ratoborna, puno bolje, kak je prije bila. Od svih strani nove i friške bitke javiju. Vu Konstantinopolju više novih špitalov su podigli. Na Gallipoli polotoku smirum traja boj med bulgari i med onimi čopori, koje su sad na suhoma dele turske ladje. Od tork jutra od obedve strani već kak dvajsti jezer ljudstva se skončalo. Najviše mrtvih je od šrapnellov i od bajonetah. Plazérce i stanovnike iz Gallipoli varaša su preč morja vu Malo-Ažiju spravili. Turski imami, tojest popi svakoga nagovarjaju, da neg prisego položi, da do zadnje kaplje krvi bude vojuval.

su se ufale, da se nebudo zbudili k malomu, — kad se pred nekoliko godinah u susedni srbiji sve naopak obrne. Opet su njim pred oči došle davne borbe za slobodu. Njihova najveća želja je već od davna: turčina izagnati iz Europe, i se navaliti na Carigrad. I nadjali su u to. Ufali su se da se sve to zgodi. (Ko bi i nadalje išlo tak, kak od kraja!) Ali nije išlo tak! Za one umazane i gnusne turske sela, koje su do sada zasjeli, su mnogo već pretrpeli, kak bi si to prije toga mislili. Kak oni, tak i njihova dinastija. Bog zna kaj bude donese! posjedak. Najrajši bi razrglali zastor, koj njim zakriva buduće dni, i pogledali na konec. Toliko je očito: ko bu njim i nadalje sused turčin, svezatoga mira nebude! To bude opet slabo znamenje — ne samo za crnogorce, nego i za druge Balkanske države. Mira opet nebude! Zakaj? Zato da:

*Turska vjera kršćanu nevjera,
Turska volja kršćanu nevolja,
Turska sreća kršćanu nesreća,
Turska šala kršćanu vješala!*

Kutnyak Márton,
Keszthely.

Iz Sofije pak javiju, da bulgarci su za-deržali svoje pozicije pred Čataldzom i pred Bulairom. Opet i to tajiju, da bi ove dane tam tak krvni boj bil. S Turskoga pak ravno napačni telegram došel, vu kojim na zna-nje daju sveto, da su bulgarce šest kilomet-rov dalko napokali i njim više stukov i municije zeli.

Romania je sedemuajstoga punudila Bulgariji 40 jezer soldatov s kanonéri i 50 miljun frankov na pomoć, ako je pripravná Silistriju odпустiti. Bulgarija nije štela to pogodbo gori prijeli. Nato je Romania od Austria-Magiarske 60 jezer stari Manlicher puških i više miljun patronov kupila i čistam se oborozila na Bulgariju.

Konstantinopolj, februar 18. Nije istina, kak su bulgarci razglasili, da su strahovitno sbili bulgarci jedno tursku diviziju. S toga samu tuliku je istina, da turska divizija je pred Bulairom vu ofenzivu stupila proti bulgarcom, ali pri malo ga bilo ljudstva vu diviziji i poleg toga su nazat vu svoje šance morali retirirati. Med tem toga su sgubili 880 mrtvih i plazércov. Takodjer i to spozna-ju, da jedna najbolša ladja Assar-I-Tefik je pod vodom vu pećinu se tresnula i tak se zacépila nuter, da niti zresta nemore. Soldate i stuke su obranili, ali ladju su morali tam ostaviti na veliki kvar turski flotti, jerbo ovo njim je bila skorom naj-bolša ladja i ova je s oružjem najbolje bila napunjena. Sad su ju grčke ladje vci zele i do kraja ju budu potopile.

S Pariza pišeju, da rus je ponudil bulgarcom, da štringu, koju s Romanium imaju, naj pustiju na sud Europe, opet oponente je Romanium, da naj čeka i naj ni prime odmah oružje vu ruke. Predlog su obedvje vlade posluhnule. Obedva orsagi su već tak pripravní bil, da svako vuru je bilo moći se nadjati, da boj vodri vun med njimi. Zadnje dane jako malo náde je bilo, da mirni ostanaju. Kak se čuje, Bulgaria itak bude morala Romaniji odпустiti jeden falat zemlje.

Vu Pétervaru pak je takov glas, da Ferenc Jožefa list i carov odgovor nije postigel svoj cil, da med Austria-Magiarskom i med Ruskom do kraja mir se napravi. K tomu još tak glasiju, da su sad još vekše nepřilike nastale med njimi, kak su predi bile. Februara 18 ga vu Londoni je takov glas počil, da vu Anglianskim suzeznajući pričuvni naši oficiri svi su dobili zapoved odmah nutri rukovati, najviše njih je već odislo dimo.

Na ratnim polju obedva nepřijatelji dobro se deržiju. Turska armada je vu bolšim položaju, kak bulgarska, jerbo nemoreju zadosta stroška smagati. Na Gallipoli polotoku strahovitiní krvni boji su bili, ali niti jeden još ni drugoga obladal. Najkrvneši boj je bil, kad su turčini dvajsti jezer soldacije šteli iz ladnh na breg spraviti. Bulgarci su dva dni tak vitežki vojovali, da su to nazadnje mogli pretrči. Tak veliju, to je najkrvneša bitka bila vu celim boju. Bulgarcom su grčke ladje bile na pomoć i sami turčini, koji se med sobom još i vezda svadiju.

Od Čataldze su Bulgarci vno go solda-čije od kommandirali pod Drinapolj i poleg toga turčini su tam, nekoje bulgarske pozicije zavzeli. Drinapolja, kak kud se giasli savez, još nebudu ga tak hitro zavzeli, jerbo Sükrí baša strahovitno vitežki ga brani. Sve od toga visi, kak dugo budu imali

stroška. Kad jedenput njim strošek s fali, budu se morali predati, ali onda već drugu nabudu našli bulgarci vu glasovitnem varašu, kak cigla na ciglu, kamena na kamenu.

KAJ JE NOVÓGA?

— **Kralj na vñjčanju.** Ernó Agošć cumberlandi nadherceg si je zaručil Luiza Viktoria nemškoga cesara čer Venjčanje-ju-niusa 2-ga bude. Pokehdob pak Ferenc Jožef naš kralj takodjer sam oče nazočen biti na vñjčanju, svrho toga ova svečanost vu penzingi kastelju bude, da stari kralj nebudu moral vno go putovati. Ferenc Jožef je već dugo vremena veliki prijatelj cumberlandi hercegu svrho toga sam oče nazočen biti na lépi svečanosti.

— **Milostiven krvolok.** Vu Debrecenu vu jedni odsvunešiji krčmi na večer okolo osme vure se zabavljal Tót Ferenc špeng-larski detič. Po času je vu krčmu došel Kovač Ferenc prijatelj njegov. Tót je već pijan bil i svakoga je počel bantovati. Kovača je smirum brsil, da naj nekoga zakole, ali Kovač je spametneši bil, neg da bi to bil napravil. Pollam je Dobi Gabor težak došel vu krčmu, kojega je pijani detič takodjer počel bantovati, ali mirni človek samu tuliku mu je rekel: Preveč si jaki postal od te žganice. Stém je i odisel. Tolu je žal bilo, da ga je stemi réčmi uvredil i hitl se za Dobijom, kojega je na putu dostigel i bez réči s nožom vu prsa vpičil. Siromaški človek doli je opal i počel je krvoloka pro-siti, da zatnar naj ga do smrti zakole. Tót se mu je smiloval i tak ga je vu srdce vpičil, da je odmah vumral. Stém je odisel k bratu, koj ga je na policiju odpeljal gde su ga odmah zaprii.

— **Nečimurna pucka.** Kod Aj Ferencu vu Baji je služila Sitaš Mara četiri-najst lét stara pucka. Nekakvo talingo je napravila i sbog toga ju je gazdarica zas-potala. Pucka se na to tak razsrdila, da je pograbila sekuru skojom je ravno na dvoru tresće déjala i tak je vudrila gazdaricu po glavi, da se ji je glava na dvoje razkolila i mrtva opala doli. Žandari su vlovili nečimurno pucku i prék dali sudu, gde nikaj od toga neće zual i veli, da ona nezna, kak se je to pripetilo.

— **Nečimurna šala.** Nagljak občan Mésaroš Istvan s šestimi pajdaši je jedno hižu zidal. Jeden iz žak po šali je Mésarošu s puškinim prahom naphil pipu. Kad je Mésaroš zapaštil si štel, komaj je preteknul goreću šibicu k duhanu, prah se je vužgal i strahovitnom jakostjom je eksplodéral. Siromaškomu Mésarošu se brada vužgala, od toga mustači i čela oprava tak, da je skorom ves sgorel Šalpava su zapri. Mésaroša pak na pol mrtvog su vu špital odpeljali.

— **Zatukli su negere.** Vu Ameriki četiri negere, dva mužke i dvě ženske su zatukli Vu jednim varašincu su zaklano našli jedno našu žensku. Nazlob su na negere zeli i jednoga su na fletnomu do ruk dobili. Taki su ga k jednomu željeznomu stupu prevezali, s petroleumom poljali i vužgali. Kad je počel strahovitno kričati, došel je ta njegov otec i sam ga je strelil, da ga velike muke réši. Jednoga sumljivoga négra su obesili. Sad su vu rest vdri i odonut dvě črne ženske vun svadili i po strahovitnim mučenju su je obesili. Poglavarstvo i službeniki su to sdalka gledali i niti jeden je ni išel blizu, da barem zašpota krvoloke. Vu Ameriki je takva šega, da to

zakon rétko gda kaštiga i poleg toga skorom svak tjeđen se nekaj takvog tam dogodi.

— **Odsudjeni tolvaj.** Što nebi poznal Čurin Janoša 21 leto staroga bez dela pote-puha, koj je višeput žandarom na ruke do-šel, ali uvek njim je skočil k tomu jedenput i s čislom, tojest s lépim svetlim lancekom. Vu Viziszentgyörgyju je najpredi Novak Janoša kovačnicu pohodil odkud je svakojačko mestriju pobral i odnesel. Julius 21-ga je Horvath Ferenc svinskoga trgovca vu jedni sumi pograbil, njega dobro stukel i za spo-menek si je zel budjelaroša sa 20 korunami odnjega. Za deset danov je vu Murašikloški sumi sbantual Vurušič Istvan feišóhideghegi stanovnika, ali kad je ov za pomoć počel kričati, lopov je odbežal. Ali tak se veli, da vrc tak dugo hodi na zdénc, doklam se potere, tak je i Čurin tak dugu tiral svoje huncutarije, doklam je za istinu žan-darom došel vu ruke, koji su ga v Nagj-kanizu spravili Četrtoga je bil sud, Čurin je bil tulku spameten, da je od huncutariji nikaj ni štel prepoznati, ali svedoci su to stvar drugač predložili pri sudu i poleg ovih istinskih réč Čurin kratke četiri lét rešta je dobil. Kad pak se toga réši onda kakti soldačoga desentércu prék daju soldačkomu sudu. Zasegurno, da niti tam mu nebudu šenkali i tam ga budu nekoju lét na poš-tenje vučiti.

— **Streljeni alegant.** Schuhmeyer Ferenc alegant vu Beču jedenajstoga v noći je dimu doputual. Kad je na kolodvoru vun stupil iz čuga, tam ga je čekal Kun-schak Pavel četerdeset i tri leti star rukot-vorec i tak ga je vu glavu strelil, da se mu je čela glava razbila. Krvoloka, koj je jednoga tamošnjega alegantata brat, odmah su vlovili. Od kraja nije štel nikaj povedati, drugi dan je itak povedal zakaj je ov grozni čin napravil. Tak veli, da poleg njega je jedenput službu sgubil i od potlam uvěk je natim nakanenju bil, da bude ga skončal. Sad mu je ravno-pritika bila i on je niti jedno minutu ni štel više zamuditi. Pokoj-nomu strahovitno lépi spreved su složili.

— **Libñnjov atentat.** Žalosten dan je februara 18 ga bil pred šestdesetimi létmi jerbo ov dan je jeden nori šnajdarski detič. Libñnji, štel Ferenc Jožef kralja zaklati vu Beču. Na sreću nož se je pošklznul po ga-leru i tak je samu malo rano napravil kralju na šinjaku. Grof Donel, koj je odslobodil kralja, ovak je povedal taj hitalni čin: «Kralj je to navadu imal, po z mi, da se svaki dan od dvanajste vure, do dveje na bašči špansiral. 1853 leta februara 18 ga grof Donel ga je sprevdjal. Grof je pri jednih vratih malo zaostal, da se blata vugne. Vu ovim hipu je spazil, da jeden nori človek znožom na kralja leti. Grof ga je odmah pograbil, ali lopov još je itak vre-mena imal, da proti kralju vpiči. Nož se po glavi doli posmeknul i vu šinjak se zapičil. Grof se hitati počel s bestialcom i hitil ga je doli. Tak su ležali naki, doklam je Etter-nich zvani poglavar odslobodil grofa. Zatem je smeknul vun sablju, koju je Libñnji s obedvimi rukami pograbil i ves se je zrezal. Kralj koj je mirnu stal, višeput je zakričal grofu, da neg nazat porine sablju vun tok. Grof je posluhnul zapoved i samu onda je spazil, da je kralj kervavi Libñnja soldačka patrola je odirala, grof pak je prosil kralja, da ga dimu spreved. Kad su pred Albrecht nadhercega palaču došli, tam je kralj pre-govoril, da mu je knica i nikaj ni vidi i stém je omedlel. Na sreću rana ni je bila

Dalje vu prilogu.

tak jako nevarna i kralj je za malo vréme odzdravil. Na ona mesto, gde se to pripetilo, potlam su na spomenek jedno lépo cirkvu dali zazidati. Daklem malo je falilo, da su nam kralja vu mladosti zaklali. Potlam je vnoغو putuval po svétu, ali nigdar se više nikaj ni sgodilo. Zakaj je štei to Libénji napraviti, to još niti denes neznamu. Libénji nije štei nikaj valuvati i poleg toga tak si mislimu, da je hitro obnoret i vu norusti je štei kralja skoncati.

— **Šest mesecov za dugi jezik.** Congradac Vojin martonoši četerdeset lét star srbski mesar, na putu je psuval magjare sbog toga je već novembra 26-ga stana dobil vu Sabadskim kešu. Minuci petek je bil svrho toga sud, kad je krivec sve tajil, ali svedoki su drugač valuvati i poleg istinitoga valuvanja Congradac šest mesecov rešta je zaslužil svojim brbranjem.

— **Ljubomorani krčmar.** Kovačlik Balaz krčmar v subotu na večer, kad je puna krčma bila pivcov, stupil je k jednomu stolu, gde je Breit Frigies mirno se zabavljaj i čistam s bliza je nanjega strelil. Krčmar je strahó bil za ženo jerbo se Breit vnoغو oko nje vrtel. Breitelova rana je smrtna. Kovačlik pak se odmah prijavil na kišpeštinski policiji, gde su ga odmah zaprli.

— **Sprožil se je revolver.** Opet se s oružjem nesreča pripetila poleg nepazljivosti ili pak nemarosti. Dr. Wirth sabadski fiskalijuš Browning-revolvera je snažil s kojega je mislil, da je sve kuglje vun zel. Revolver je još nabiti bil s jednom kugljom i kak ga je fiskalijuš počel snažiti, sprožil se i kuglja mu je prek srca odtetela i taki je vumral.

— **Opet cigani.** Vu Čikapolci v subotu noč Rézmüves Láslo i Kontandi Janos s jednom trupom ciganskóm su vu družtvenó kassu vdrl i odonut su vu Wertheim romara odpeljati na bližnju polje, gde su ga sekirami razbili. Jezerodvésto korun su vunjem našli. To se njim je preveč malo vidlo i zato su nazat odisli vu varaš i opet su vdrl Botar Elekovu pekariju. Tu su takodjer malo penez našli. Odovut su se vu Čikčico obćinu odpeljali. Tam pak su vu obćinsku hižu vdrl, da kassu razbeju. Notariuš se je prebudil na larmu i po telefonu je žandarom dal na glas, koji su za jedno vuro potlam već vlovili Rézmüveša i Kontandija. Drugi su vušli. Pred žandari su valuvati, ako bi notariuš bil vun došel, željeznami rasuhami bi ga bili prepčići.

Najbolše delo keršćanske ljubavi.

Kraljuvata je dobra i pobožna kraljica, svom močjom delajuča o blagostanju svojih podložnikov. Ova milostiva kraljica odlučil, da bude lépo naplatila onoga, koj bude za leto dan vćinil najbolše delo keršćanske ljubavi.

Kad je minolo odlučno leto, skup spravila se je velika množina ljudih, da vidiju, koj bude dobil od dobre kraljice obećani dar. Sudkinja, koja je dosudila obećani dar, bila je sama kraljica. Nepoznati človek, koj se knoj prvi približal, reče: »Dal sem zazidati svojim imetkom, i na svoje stroške veliko prostranu hižu, za siromake b-ležnike.« Kad to čuje kraljica, razveselena se jako, pak pita: »Jeli je hiža dogotovelena?« »Gotova je.« — odgovori človek. — »zvun kamena odzgor, gde bude zapisano zlatimi slovami, kada je napravljena. i gdo nju je dal napraviti.« Kraljica ga poh-

vali, pak namegne da pristupi drugi. Ovaj je pripovedal, da je dal napraviti grobje vu domačem selu, na svoje stroške, kajti ga predi nega bilo. Pobožnu kraljicu razveselile su i ove reči pak jošje popita: »Jeli je delo dogotoveleno?« Človek njoj odgovori: »Gotovo je sve zvun grufta, iliti groba, kojega dam napraviti na sredinu grobja za sebe, i za svoju familiju.«

Kraljica pohvali i ovoga, kak je zaslužil. Vezda pak pristupi jedna žena, i počme pripovedati, kak je občuvala jednu sirotu, da nije vumrla od glada, da nju je odhranila, i vzela za svoju kćer. »Pak je ovd ova sirota?« Zapita kraljica ženu. »Ovdi je ovdi, ljubim nju tak, da nemorem živeti bez nje.«

»Pak je i dobra?« »Izvanredno je dobra, obavlja mi vse hižne poste, verno i pošteno, da je veselje.« Kraljica pohvali i ovo keršćansko delo. Sada nastane hrup i sum med ludstvom, koji se na stran vugiblejum delajuči prostor izvanredno krasnomu detetu. Za sobom vodi siromasku ženu, koja se je branila, kuliko je mogla, kajti bi rada pobegla iz predtulike množine ljudih. Kaj očes, prekrasno dète? pita kraljica.

»Do tebe, milostivna kraljica, rado bi dopelati ovu ženu, koja je zaslužila dar, kojega si razpisala za najbolše delo keršćanske ljubavi.« Tak je odgovorilo dète, segurnim, ali lublenim glasom. »Pak gde je ova žena?« zapita kraljica. »Ovo je«, odgovori dète.

»Milostivna kraljica!« izgovarja se stara ženica vsa preplašena, nikaj nisem činila, čisto nikaj, pak niti nemrem nikaj činiti; sirota jesem, hodim poprošnji, pak živim od almuštva.« »Ali ipak je zaslužila obećani dar«, odgovori dète segurno. »Kaj je anda bilo njeno delo?« zapita kraljica, hoteča da bude pravina. »Dala mi je komadič kruha!« odgovori dète. »Čujte!« uzklikne ženica drhtajuča, čujte, samo mali komadič je bil, čisto mali!«

»Tako i je« veli dète, »ali smo bili sami, i nije nigdo zvun Boga zato znal, i to je bil zadnji komadič, kojega je imela.

Genuta kraljica do suzah, dosudi obećani velki dar, za najbolše delo keršćanske ljubavi ovoj dobroj ženi; a dète, koje je bilo Angel Božji, podglo se je vu visinu, pak je blagoslavila od visine dobru i pobožnu kraljicu.

Gabona árak. — Ciena žitka.

mmázsa	l m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	20 00—
Rozs elsőrendű	Hríz	15 00—
Árpa	Ječmen	15 00—
Zab	Zob	18 00—
Kukoricza	Kuruza suha	15 50—
Fehér bab új	Grah beli	21 00—
Sárga bab	» žuti	15 50—
Vegyes bab	» zméšan	15 00—
Kendermag	Konopljeno seme	21 00—
Lenmag	Len	22 00—
Tökmag	Koščice	25 00—
Bükköny	Grahorka	16 00—

EGY ÜZLETI BERENDEZÉS

jutányosan eladó!!

HALÁSZ NÁNDOR

fűszerkereskedésben :: Csáktornyan.

Hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalában

Az új nyugdíjtörvény

jegyzetekkel, utasításokkal és magyarázatokkal ellátva K 3.—

Kapható:

Strausz Sándor könyv- és papirkereskedésében

Csáktornyan.

Iz Sofije pak javiju, da bulgarci su za-deržali svoje pozicije pred Čataldzom i pred Bulairom. Opet i to tajiju, da bi ove dane tam tak krvni boj bil. S Turskoga pak ravno napačni telegram došel, vu kojim na zna-nje daju světo, da su bulgarce šest kilomet-rov dalko napokali i njim više stukov i municije zeli.

Romania je sedemnajstoga punidila Bulgariju 40 jezer soldatov s kanonéri i 50 milljun frankov na pomoć, ako je pripravna Silistriju odпустiti. Bulgarija nije štel a pogodbu gori prijeli. Nato je Romania od Austria-Magiarske 60 jezer stari Manlicher puških i više milljun patronov kupila i čis-tam se oboruzila na Bulgariju.

Konstantinopolj, februar 18. Nije istina, kak su bulgarci razglasili, da su strahovitno sbili bulgarci jedno tursku diviziju. S toga samu tuluku je istina, da turska divizija je pred Bulairom vu ofenzivu stupila proti bulgarcom, ali pri malo ga bilo ljudstva vu diviziji i poleg toga su nazat vu svoje šance morali retirirati. Med tem toga su sgrabili 880 mrtvih i plazércov. Takodjer i to spoz-naju, da jedna najbolša ladja Assar-I-Tefik je pod vodom vu pećinu se tresnula i tak se zacépila nuter, da niti zresta nemore. Soldate i stuke su obranili, ali ladju su morali tam ostaviti na veliki kvar turski flotti, jerbo ovo njim je bila skorom naj-bolša ladja i ova je s oružjem najbolje bila napunjena. Sad su ju grčke ladje veit zele i do kraja ju budu potopile.

S Pariza pišeju, da rus je ponudil bul-garcom, da štricingu, koju s Romanium imaju, naj pustiju na sud Europe, opet opo-menul je Romanium, da naj čeka i naj ni prime odmah oružje vu ruke. Predlog su obedvė vlade posluhnule. Obedva orsagi su već tak pripravni bil, da svako vuru je bilo moći se nadjati, da boj vudri vun med njimi. Zadnje dane jako malo nade je bilo, da mirni ostanuju. Kak se čuje, Bulgaria itak bude morala Romaniju odпустiti jeden falat zemlje.

Vu Pétervaru pak je takov glas, da Ferenc Jozeфа list i carov odgovor nije pos-tigel svoj cil, da med Austria-Magiarskom i med Ruskom do kraja mir se napravi. K tomu još tak glasiju, da su sad još većeš neprilike nastale med njimi, kak su predi bile. Februara 18 ga vu Londonu je takov glas počil, da vu Anglianskim suzezanju pričuveni naši oficiri svi su dobili zapoved odmah nutri rukovati, najviše njih je već odisel duno.

Na ratnim polju obedva neprijetelji dobro se deržiju. Turska armada je vu bolšim položaju, kak bulgarska, jerbo nemoreju zadosta stroška smagati. Na Gallipoli pol-otoku strahovitni krvni boji su bili, ali nih jeden još ni drugoga obladal. Najkrvneši boj je bil, kad su turčini dvajsti jezer soldačije štel iz ladjh na brėg spraviti. Bul-garci su dva dni tak vitežki vojovali, da su to nazadnje mogli pretrči. Tak veliju, to je najkrvneša bitka bila vu čelim boju. Bul-garcom su grčke ladje bile na pomoć i sami turčini, koji se med sobom još i vezda svadiju.

Od Čataldže su Bulgarci vnogo solda-čije od kommandirali pod Drinapolj i poleg toga turčini su tan. nekoje bulgarske pozi-cije zavzeli. Drinapolja, kak kud se giasli savez, još nebudu ga tak hitro zavzeli, jerbo Sükrí baša strahovitno vitežki ga brani. Sve od toga visi, kak dugo budu imali

stroška. Kad jedenput njim strošek s fali, budu se morali predati, ali onda već drugu nabudu našli bulgarci vu glasovitnem varašu, kak cigla na ciglu, kamena na kamenu.

KAJ JE NOVOGA?

— **Kralj na vėnčanju.** Ernő Agošt cumberlandi nadherceg si je zaručil Luiza Viktorija nemškoga cesara čer Venčanjeju-niuša 2-ga bude. Pokehdob pak Ferenc Jo-zeř naš kralj takodjer sam oće nazočen biti na vėnčanju, svrho toga ova svečanost vu penzingi kastelju bude, da stari kralj nebude moral vnogo putovati. Ferenc Jozeř je već dugo vremena veliki prijatelj cumberlandi hercegu svrho toga sam oće nazočen biti na lépi svečanosti.

— **Milostiven krvolok.** Vu Debrecenu vu jedni odsvėnešnji krčmi na večer okolo osme vure se zabavjal Tót Ferenc špeng-larski detić. Po času je vu krčmu došel Kovač Ferenc prijatelj njegov. Tót je već pijan bil i svakoga je počel bantuvati. Ko-vača je smirum brsil, da naj nekoga zakole, ali Kovač je spametneši bil, neg da bi to bil napravil. Pošlam je Dobi Gabor težak došel vu krčmu, kojega je pijani detić tak-odjer počel bantuvati, ali mirni človek sa-mu tuliko mu je rekel: Preveč si jaki poš-tal od te žganice. Stėm je i odisel. Tolu je žal bilo, da ga je stemi rećmi uvredil i hitl se za Dobijom, kojega je na putu dostigel i bez reči s nožom vu prsa vpičil. Siromaški človek doli je opal i počel je krvoloka pro-siti, da zatmar naj ga do smrti zakole. Tót se mu je smiloval i tak ga je vu srce vpičil, da je odmah vumral. Stėm je odisel k bratu, koj ga je na policiju odpeljal gde su ga odmah zaprili.

— **Nečimurna pucka.** Kod Aj Fer-encu vu Baji je služila Sitaš Mara četiri-najst lét stara pucka. Nekakvo falingo je napravil i sbog toga ju je gazdarica zas-potala. Pucka se na to tak razsrdila, da je pograbila sekuru skojom je ravno na dvoru trėšće dělala i tak je vudrila gazdaricu po glavi, da se ji je glava na dvoje razkolila i mrtva opala doli. Žandari su vlovili nečimurno pucko i prek doli sudu, gde nikaj od toga neće znati i veli, da ona nezna, kak se je to pripetilo.

— **Nečimurna šala.** Naglak obėni Mėsaroš Istvan s šestimi pajdaši je jedno hižu zidal. Jeden žak po šali je Mėsarosu s puškinim prahom naphal pipu. Kad je Mėsaroš zapušiti si štel, komaj je preteknul gorėću šibicu k duhanu, prah se je vužgal i strahovitnom jakostjom je eksplodėral. Si-romaškomu Mėsarosu se brada vužgala, od toga mustač i čela oprava tak, da je skorom ves sgorel. Šalpėca su zaprl, Mėsarosa pak na pol mrtvog su vu špital odpeljali.

— **Zatukli su negere.** Vu Ameriki četiri negere, dva muške i dvė ženske su zatukli. Vu jednim varašincu su zaklano našli jedno našu žensko. Nazlob su na ne-gere zeli i jednoga su na fletnomu do ruk dobili. Taki su ga k jednomu željeznomu stupu prevezali, s petroleumom poljali i vužgali. Kad je počel strahovitno kričati, došel je ta njegov otec i sam ga je strelil, da ga velike muke reši. Jednoga sumljivoga negra su obesili. Sad su vu rešt vdrli i odonul dvė črne ženske vun svadili i po strahovitnim mučenju su je obesili. Pogle-avarstvo i službeniki su to sdalka gledali i niti jeden je ni išel blizu, da barem zašpota krvoloke. Vu Ameriki je takva šega, da to

zakon rétko gda kaštiga i poleg toga skorom svak tjedn se nekaj takvog tam dogodi.

— **Odsudjeni tolvaj.** Što nebi poznal Čurin Janoša 21 leto staroga bez dela pote-puha, koj je višeput žandarom na ruke do-šel, ali uvek njim je skočil k tomu jedenput i s čislom, tojest s lépim svetlim lancekom. Vu Viziszentgyörgyju je najpredi Novak Ja-noša kovačnicu pohodil odkud je svakojačko mestriju pobral i odnesel. Julius 21-ga je Horvath Ferenc svinskoga trgovca vu jedni sumi pograbil, njega dobro stukel i za spo-menek si je zel budjelaroša sa 20 korunami odnjega. Za deset danov je vu Murašikloški sumi sbantual Vurušič Istvan felsőbideghegi stanovnika, ali kad je ov za pomoć počel kričati, lopov je odbejžal. Ali tak se veli, da vrc tak dugo hodi na zdeneč, doklam se potere, tak je i Čurin tak dugu tiral svoje huncutarije, doklam je za istinu žan-darom došel vu ruke, koji su ga v Nagi-kanizu spravili Četrolga je bil sud, Čurin je bil tuluku spametn, da je od huncutarij nikaj ni štel prepoznati, ali sveđoki su to stvar drugač predložili pri sudu i poleg ovih istinskih reč Čurin kratke četiri lét rešta je dobil. Kad pak se toga reši onda kakti sol-dačkoga desentėrca prek daju soldačkomu sudu. Zasegurno, da niti tam mu nebudu šenkali i tam ga budu nekoju lét na poš-tenje vučili.

— **Streljeni ablegat.** Schuhmeyer Ferenc ablegat vu Beču jedenajstoga v noći je dimu doputual. Kad je na kolodvoru vun stupil iz cuga, tam ga je čekal Kun-schak Pavel četerdeset i tri leti star rukot-vorec i tak ga je vu glavu strelil, da se mu je čela glava razbila. Krvoloka, koj je jednoga tamošnjega ablegata brat, odmah su vlovili. Od kraja nije štel nekaj povedati, drugi dan je itak povedal zakaj je ov grozni čin napravil. Tak veli, da poleg njega je jedenput službu sgrabil i od pošlam uvek je našim nakanenju bil, da bude ga skončal. Sad mu je ravno-priitka bila i on je niti jedno minutu ni štel više zamuditi. Pokoj-nomu strahovitno lépi sprevod su složili.

— **Libėnjov atentat.** Žalosten dan je februara 18 ga bil pred šestdesetimi létmi jerbo ov dan je jeden nori suajdarski detić. Libėnji, štel Ferenc Jozeř kralja zaklati vu Beču. Na sreću nož se je pošklznul po ga-leru i tak je samu malo rano napravil kralju na šinjaku. Grof Donell, koj je odslobodil kralja, ovak je povedal taj hitalni čin: «Kralj je to navadu imal, po z mi, da se svaki dan od dvanaeste vure, do dveje na bašči španciral. 1853 leta februara 18 ga grof Donell ga je sprejudjal. Grof je pri jednih vratih malo zaostal, da se blata vugne. Vu ovim hipu je spazil, da jeden nori človek znožom na kralja leti. Grof ga je odmah pograbil, ali lopov još je itak vre-mena imal, da proti kralju vpičil. Nož se po glavi doli posmeknul i vu šinjak se zapičil. Grof se hitati počel s beštalcom i hitil ga je doli. Tak su ležali nakli, doklam je Etter-niž zvaní poglavar odslobodil grofa. Zatem je smeknul vun sablju, koju je Libėnji s obedvemi rukami pograbil i ves se zrezal. Kralj koj je mirnu stal, višeput je zakričal grofu, da neg nazat porine sablju vu tok. Grof je posluhnul zapoved i samu onda je spazil, da je kralj kervavi Libėnja soldačka patrola je odtirala, grof pak je prosil kralja, da ga dimu sprevodi. Kad su pred Albrecht nadhercega palaču došli, tam je kralj pre-govoril, da mu je kmica i nikaj ni vidi i stėm je omedlel. Na sreću rana ni je bila

— Dalje vu prilogu.

tak jako nevarna i kralj je za malo vréme odzdravil. Na onu mesto, gde se to pripetilo, potlam su na spomenek jedno lépo cirkvu dali zazidati. Daklem malo je falilo, da su nam kralja vu mladosti zaklati. Potlam je vnogo putuval po svétu, ali nigdar se više nikaj ni sgodilo. Zakaj je stel to Libénji napraviti, to još niti denes neznamu. Libénji nije stel nikaj valuвати i poleg toga tak si mislimu, da je hitro obnored i vu norusti je stel kralja skoncati.

— Šest mesecov za dugi jezik. Congradac Vojin martonoši ceterdeset lét star srbski mesar, na putu je spuvao magjare sbog toga je već novembra 26-ga stana dobil vu Sabadskim reštu. Minuci petek je bil svrho toga sud, kad je krivec sve tajil, ali svedoki su drugač valuvali i poleg istinitoga valuvanja Congradac sest mesecov rešta je zaslužil svojim brbranjom.

— Ljubomorán krčmar. Kovačik Balaz krčmar v sobotu na večer, kad je puna krčma bila pivcov, stupil je k jednomu stolu, gde je Breit Frigješ mirno se zabavljaj i čistam s bliza je nanjega strelil. Krčmar je straho bil za ženo jerbo se Breit vnogo okolo nje vrtel. Breitelova rana je smrtna. Kovačik pak se odmah prijavil na kispeštinski policiji, gde su ga odmah zaprli.

— Sprožil se je revolver. Opet se s oružjem nesreća pripetila poleg nepazljivosti ili pak nemarosti. Dr. Wirth sabadski fiskalijuš Browning-revolvera je snažil s kojega je mislil, da je sve kuglje vun zel. Revolver je još nabiti bil s jednom kugljom i kak ga je fiskalijuš počel snažiti, sprožil se i kuglja mu je prék srca odletela i taki je vumral.

— Opet cigani. Vu Čktapecu v sobotu noč Rézmüves Láslo i Kontandi Janoš s jednom trupom ciganskóm su vu družtvenó kassu vdrli i odonut su Wertheim romara odpeljali na bližnju polje, gde su ga sekirami razbili. Jezerodvésto korun su vunjem našli. To se njim je preveč malo vidlo i zato su nazat odišli vu varaš i opet su vdrli Botar Elekovu pekariju. Tu su takodjer malo penez našli. Odovut su se vu Čikčico občinu odpeljali. Tam pak su vu občinsku hižu vdrli, da kassu razbjeju. Notariuš se je prebudil na larmu i po telefonu je žandarom dal na glas, koji su za jedno vuro potlam već vlovili Rézmüvesa i Kontandija. Drugi su vušli. Pred žandari su valuvali, ako bi notariuš bil vun došel, zeljeznami rasuhami bi ga bili prepicići.

Najbolše delo keršćanske ljubavi.

Kraljuvala je dobra i pobožna kraljica, svom močjom delajuća o blagostanju svojih podložnikov. Ova milostiva kraljica odlučil, da bude lépo naplatila onoga, koj bude za leto dan učinil najbolše delo keršćanske ljubavi.

Kad je minolo odlučno leto, skup spravila se je velika množina ljudih, da vidiju, koj bude dobil od dobre kraljice obećani dar. Sudkinja, koja je dosudila obećani dar, bila je sama kraljica. Nepoznati človek, koj se knjoj prvi približal, reče: »Dal sem zazidati svojim imetkom, i na svoje stroške veliko prostranu hižu, za siromake b-težnike.« Kad to čuje kraljica, razveseli se jako, pak pita: »Jeli je hiža dogotovlena?« »Gotova je,« — odgovori človek. — »zvun kamena odzgor, gde bude zapisano zlatimi slovami, kada je napravljena, i gdo nju je dal napraviti.« Kraljica ga poh-

vali, pak namegne da pristupi drugi. Ovaj je pripovedal, da je dal napraviti grobje vu domačem selu, na svoje stroške, kajli ga predi nega bilo. Pobožnu kraljicu razveselile su i ove reći pak jošče popita: »Jeli je delo dogotovleno?« Človek njoj odgovori: »Gotovo je sve zvun grufta, iliti groba, kojega dam napraviti na sredinu grobja za sebe, i za svoju familiju.«

Kraljica pohvali i ovoga, kak je zaslužil. Vezda pak pristupi jedna žena, i počme pripovedati, kak je občuvala jednu sirotu, da nije vumrla od glada, da nju je odhranila, i vzela za svoju kćer. »Pak je ovdí ova sirota?« Zapita kraljica ženu. »Ovdí je ovdí, ljubim nju tak, da nemorem živeti bez nje.«

»Pak je i dobra?« »Izvanredno je dobra, obavlja mi vse hižne posle, verno i pošteno, da je veselje.« Kraljica pohvali i ovo keršćansko delo. Sada nastane hrup i sum med ludstvom, koji se na stran vugibleju delajući prostor izvanredno krasnomu detetu. Za sobom vodi siromašku ženu, koja se je branila, kulko je mogla, kajli bi rada pobegla iz predtulike množine ljudih. Kaj očes, prekrasno déte? pita kraljica.

»Do tebe, milostivna kraljica, rado bi dopelati ovu ženu, koja je zaslužila dar, kojega si razpisala za najbolše delo keršćanske ljubavi.« Tak je odgovorilo déte, segurnim, ali lublenim glasom. »Pak gde je ova žena?« zapita kraljica. »Ovo je,« odgovori déte.

»Milostivna kraljica!« izgovarja se stara ženica vsa preplašena, nikaj nisem činila, čisto nikaj, pak niti nemrem nikaj činiti; sirota jesem, hodim poprošnji, pak živim od almušiva. »Ali ipak si zaslužila obećani dar,« odgovori déte segurno. »Kaj je anda bilo njeno delo?« zapita kraljica, hotéća da bude pravina. »Dala mi je komadič kruha!« odgovori déte. »Čujte!« uzvikne ženica drhtajuća, čujte, samo mali komadič je bil, čisto mali!«

»Tako i je,« veli déte, »ali smo bili sami, i nije nigdo zvun Boga zato znal, i to je bil zadnji komadič, kojega je imela.«

Genuta kraljica do suzah, dosudi obećani velki dar, za najbolše delo keršćanske ljubavi ovoj dobroj ženi; a déte, koje je bilo Angel Božji, podglo se je vu visinu, pak je blagoslavljalo iz visine dobru i pobožnu kraljicu.

Gabona árak. — Clena žitka.

mmázsa	l m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	20 00—
Rozs elsőrendű	Hrz	15 00—
Árpa	Ječmen	15 00—
Zab	Zob	18 00—
Kukoricza	Kuruza suha	15 50—
Fehér bab új	Grah beli	21 00—
Sárga bab	» žuti	15 50—
Vegyes bab	» zméšan	15 00—
Kendermag	Konopljeno seme	21 00—
Lenmag	Len	22 00—
Tökmag	Koščice	25 00—
Bükköny	Grahorka	16 00—

ÜZLETI BERENDEZÉS

jutányosan eladó!!

HALÁSZ NÁNDOR

fűszerkereskedésben :: Csáktornyan.

Hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalában

Az új nyugdíjtörvény

jegyzetekkel, utasításokkal és magyarázatokkal ellátva K 3.—

Kapható: Strausz Sándor könyv- és papirkereskedésében

Csáktornyan.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Golenya Mihály muracsányi lakosnak Meszarics Mátys nős Mikloska Máriával muracsányi lakos elleni végrehajtási ügyében 217kor. 92 f. lőke, ennek 1912. évi október hó 11-től járó 5% kamata 54 kor. 40 f., eddigi 16 kor. 30 f. árverés kérés költsége behajtása végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a perlaki kir. járásbírósa területén fekvő a következő ingatlanok u. m. a muracsányi 5523 sztkjvben felvett 5086/2542 hrsz. ingatlan 103 kor. az u. o. 5523 sztkjvben felvett 5089/2558 hrsz. ingatlan 51 kor. az u. o. 5523 sztkjvben felv. 5095/2723 hrsz. ingatlan 317 kor. az u. o. 5523 sztkjvben felvett 5096/2766 hrsz. ingatlan 110 kor., az u. o. 5523 sztkjvben felvett 3268. hrsz. ingatlan 125 kor., az u. o. 5523 sztkjvben felvett 5100/3505. hrsz. ingatlan 661 kor., az u. o. 2647. sztkjvben felvett 118 hrsz. ingatlan 226 kor., az u. o. 1815. sztkjvben felvett 5014 hrsz. ingatlannak 5 és 8 sz. a. 1/2-ad része 23 kor., az u. o. 1815. sztkjvben felvett 1492. hrsz. ingatlannak 1/2 része 124 kor., az u. o. 1815 sztkjvben felvett erdő és legelő illetőségnek B 5 és 8 sorsz. a. 1/2-ad része 6 kor., összesen 1786 kor. kikiáltási árban, mint becsárban az

1913. évi március hó 27-ik napján d. e. 9 órákor Muracsány község házában dr. Zakál Lajos perlaki ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladati log.

Kiáltandó a tkvi hatóság, hogy a menyinyben a fenti ingatlanokra a 4520/1897, illetve 4934/909 sz. végzéssel Meszarics Istvánné szül. Varasáncz Katalin javára bekebelezett özvegyi jog fenntartásával olyan árban adatlának el, mely e szolgalmi tkvi bejegyzéseket megelőző tehertételek fedezete szempontjából megállapított 5600 kor. összegtel meg nem üti, az árverés hatálytalanlanná válik és az ingatlanok a szorgalmi jogok fenntartása nélkül a kitűzött határnapon újabban elárvereztetnek.

Megjegyzzi a tkvi hatóság, hogy a fenti megnevezett ingatlanokat időközben Kiss András muracsányi lakos vette meg és most az ő nevében állanak.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár melynek 1/2 nél alacsonyabb áron el nem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben megpedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól 30 nap alatt a harmadikat ugyanattól 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Perlak, 1913. jan. 16. 552

214/tk. 913. Arverési hirdetmény.

Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd, özv. Novák Mihályné szül. Prekzavecz Barbála paphegyi lakos elleni 33 kor. 20 fill. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében, ennek Gál Vendel által képviselt kiskoru Florjancs Margit paphegyi lakos tulajdonát képező szentmargithelyi 2409 sztkjvben 1—5 kor. ez a felvett ingatlanára 80/tk. 912 számú végzése 210 kor. tőke s jár. erejéig a végrehajtást zálogjogilag bekebelezett követelést foglalta le és ezen alzálogjogot javára 1070/tk. 912. sz. a. javára be is kebelezetett.

E követelés behajtására a csáktornyai kir. járásbírósa 1912. V. 47/4 sz. a. dr. László Béla csáktornyai ügyvéd ügygondnok ki is rendeltetett.

Tekintettel arra, hogy a dr. Kovács Lipót csáktornyai ügyvéd által képviselt özv. Novák Mihályné szül. Prekzavecz Borbála ezen 210 kor. követelésének behajtása végett kiskoru Florjancs Margit ellen az árverést a 3218/tk. 912. sz. végzése 1912. szeptember 7-re már 1. ízben kitűzetett, azonban megtartva nem lett, a kir. járásbírósa mint tkvi hatóság a végrehajtási törvény 124. 176.

§§-ai alapján figyelemmel a végrehajt. törv. 144. 146. §§-aira közhírré teszi, hogy Zakál Henrik csáktornyai ügyvédnek ezen alzálogjogilag biztosított 32 kor. 20 f. tőke s jár. álló követeléseinek kielégíthetése végett dr. László Béla csáktornyai ügyvéd mint a követelés behajtására kirendelt ügygondnoknak kérelme folytán.

Dr. Kovács Lipót csáktornyai ügyvéd által képviselt Prekzavecz Borbála özv. Novák Mihályné paphegyi lakos végrehajtásának Gál Vendel muraszterdahegyi lakos gyám által képviselt kiskoru Florjancs Margit végrehajtást szenvedett ellen 210 K tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte és ennek folytán végrehajthatónak 210 K tőke, ennek 1911. évi április hó 25. napjától járó 5% kamatai 63 K 50 f. tőke, 23 K árverés kérelmi, 14 K 20 f. újabb árverés kérelmi és a még felmerülendő költségekből álló követelés kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbírósa területéhez tartozó s végrehajtást szenvedő nevében álló a szentmargithelyi 2409 sz. tkvben 2394/18 hrz. sz. egész ingatlan 28 kor. az u. o. 2409 sz. tkvben 2400/51 hrzsz. egész ingatlan 286 kor. 2409 sztkjvben 2406/52 hrz. sz. egész ingatlan 80 kor. 2418/54 hrzsz. egész ingatlan 276 kor. 2412/53 hrzsz. egész ingatlan 48 kor. becsárban

1913. évi március hó 17-én délelőtti 10 órákor

Szentmargithely község házában dr. László Béla csáktornyai felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladati log.

Megjegyeztetik, hogy jelen árverés a szentmargithelyi 2409 sztkjvben c. 1. alatt Kanizsai Anna ferj. Szakács Józsefné paphegyi lakos javára bekebelezett kikötményi jogot nem érinti.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár melynek 1/2-nél a 2406/52 2/3-nál alacsonyabb áron az ingatlan elment adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 %-át készpénzben vagy óvadék képes papírban a kiküldött kezéhez letenni és pedig 2 K 20 f.; 28 K 60 f.; 8 K; 27 K 60 f.; 4 K 80 f.

Iparos a kereskedő előfizetőink cégét e rovatban díjmentesen közöljük

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

Iparos a kereskedő előfizetőink cégét e rovatban díjmentesen közöljük

Pék: Petrics Viktor Csáktornya Petrics Ágoston Csáktornya	Eredeti Singer varrógépek: Singer Co. Csáktornya Árpád-utca	Kötélgyártó: Dornik József Csáktornya	Vendéglők: Hajas József Csáktornya Pecsnornik Ötö Csáktornya Henesey Gábor Csáktornya Antonovics József Csáktornya Budai József Csáktornya Horváth Mihály (Fehér galamb) Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya Kelemen Imre Csáktornya Pruszt Alajos Csáktornya Deutsch Zsigmond Csáktornya Schlesinger Mór Csáktornya Bagola István vendéglő Csáktornya »A vasúthoz« Csáktornya Singer Salamon, Kisszabodka Kálchbröner Ferenc, Stridóvár Só, Lőry János, Drávanagyfalva Deutsch Adolf, nagyv. Drávasárhely Kovács Mihály korms. Drávasárhely Leitmann Bálint Szentilona Feigelstock András Budapest, VII., Klauzál-ter 13
Börkereskedő: Mayer Testvérek Csáktornya	Férfi szabó: Iváncs Ignác Csáktornya Bedics Ferenc Csáktornya	Kőfaragó és sirkökészítő: Tersztyénák Bódog Csáktornya	
Borbély és fodrász: Nádasdi Nándor Csáktornya Mik Zsilárd Csáktornya	Férfi- és nőidivatárú: Zrinyi Viktor Csáktornya	Mészáros: Antonovics József Csáktornya	
Mézeskalácsos és viaszgyertyaöntő: Tihanyi Mihály Damása	Fűszerkereskedés: Mayercsák Béla (kőszén, faszén, magvak és a »Műanyagát Értékesítő-Szövetkezet« raktára Csáktornya Gráner Testvérek Csáktornya Mraz Testvérek Csáktornya Ifj. Premech Miklós Csáktornya Deutsch Salamon Csáktornya Hirschsohn Henrik Csáktornya Strábia Testvérek Csáktornya Deutsch Rezső Kisszabodka Toplák György Drávasiklós	Óras- és ékszerész: Pollák Bernát Varazdin	
Butorraktár: Horák Ödön (butor- és koporákraktár) Csáktornya Hirschler Ármin Varazdin		Pezsgőgyár: Muraközi Pezsgőgyár Csáktornya	
Cipész: Kelemen Sándor, férfi és női cipész Csáktornya, városbáz épület Meskó Bálint Csáktornya		Óras- és ékszerész: Pollák Bernát Varazdin	
Divatárház: Liszt és Brodnyák Stridóvár	Kávéház: Földes Mór Zrinyi kávéháza Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya Eisenstädter Bódog »Othton-kávéháza« Csáktornya	Szállító és deszkakereskedő: Lobl Mór és Fia Csáktornya	
		Uri- és nőidivat, játék- és diszműárú: Kelemen Béla Csáktornya	
		Vaskereskedés: Bernyák Károly utóda Csáktornya Binder Károly Csáktornya Prostenik Gusztáv Csáktornya	
		Vaszonkereskedő: Szivonesik Antal Csáktornya	

Könyv-, papir- és zeneműkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet: STRAUSZ SÁNDOR Csáktornya

Szőlőoltványok

Ajánlom teljes szavatosság mellett fajtisztá egy és két éves gazdag gyökerzetű szokványminőségű fásoltványaimat a legjobb bor- és csemegé-fajokban. Közöttük »Kreácza« (Banáti Rizling.) a legkitűnőbbnek bizonyult és rendkívül bőtermő borszőlő és »Muscat Csabagyöngye« a legkorábban érő csemegeszőlő. Ezenkívül Ripária Portális és Rupestris-Monticola sima és gyökerező alanyvesszők a legjutányosabb árak mellett.

»Erzsébet szőlőoltványtelep«
Tulajdonos: Schmidt Mátyás BOGÁROS
(Törölkőtelep.)
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kunštek István mechanikus

Csáktornya, Erzsébet-tér. (gdje se prodava žito)

Preporuča se za dobru izradbu novih, kao popravka svevrsti Motora, mlaticbene, polske i šivače mašine, kao bicikle i gramofone sve uz umjerene cijene.

Sa veleštovanjem

Kunštek István

Fiatal rőföskereskedő segéd

március 15-iki belépésre kerestetik.

Ajánlatok

Fuchs Gyula

czéghez SLATINA (Slavonia) intézendők.

810 és 811. sz. 1912.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbírótság 1912. évi V. 559, 656 és 1912 V. 14. számú végzése következtében dr. Unger Ferenc ügyvéd által képviselt Budai M. Sándor budapesti cég javára 370 K 20 f. és 42 K 20 f. s jár. erejéig 1912. évi december hó 31-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján fölfoglalt és 3947 K-ra becsült rőtös áru és 1 vasszekrényből álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbírótság 1912. V. 559, 656/6. a 1913 V. 14. sz. végzése folytán 421 K 20 f. és 370 K 78 f. tőkekövetelések s ezek járulókai erejéig Csáktornyan a városház épületében leendő eszközlésére

1913. évi febr. hó 24-ik napjának d. u. 2 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. Ezen árverés az eddigi összes foglaltatók érdekében szintén megtartatni fog.

Csáktornya, 1913. febr. 20

553

R*WOLF

Magdeburg-Buckau

Magyarországi Képviselete:
Budapest, V., Báthory-utca 18

Szabad, túlhevített gőzű
LOKOMOBILOK
Wolf eredeti szerkezete 10-800 lóerőig
Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemgépe

Egy 19 hónapos kifejlett, erős, Jeden 19 mésece ni dorastjeni, jaki igazolványos, pirostarka izkaznini, crveno pisani

bika eladó. bikjena prodaju.

GASPARECZ ANTAL

GASPARECZ ANTAL

Bottornya.

Bottornya.

198/1913.

Kihirdetem,

hogy az alábbi községek vadászati joga 1913. július 1-ével kezdődő hat évre bérbeadatik.

Ligetváré 1913. március 13-án délelőtt 9 órakor.

Henisfálváé „ „ 12-én délután 4 „

Drávafürede „ „ 12-én délelőtt 9 „

Dravasiklóse „ „ 15-én délelőtt 9 „

A feltételek a ligetvári körjegyzői irodában betekintheők.

Ligetvár, 1913. február 15-én.

Harmat Nándor

körjegyző.

Hirdetmény.

A nagykanizsai kerületi munkásbiztosító pénztár közhírré teszi, hogy a csáktornyai (kirendeltséget) megbizottat a központba rendelte be. Miért is a további intézkedések megtételéig felhívjuk az összes érdekeltséget, hogy 1913. évi február hó 18-ától az összes be- és kijelentéseket, valamint az összes levelezéseiket az 1907. évi XIX. t.-c. értelmében portómentes levelben közvetlen a nagykanizsai kerületi munkásbiztosító pénztárnak küldjék meg. A járulékos fizetéseket pedig a pénztár által megküldendő postai befizetési lapon eszközözlék.

Baleset, üzem vagy egyéni bejelentésre szolgáló be- vagy kijelentői nyomtatványok a nagykanizsai kerületi munkásbiztosító pénztárnál Nagykanizsa, vagy pedig a csáktornyai községében díjtalanul kaphatók.

555 1-1

Nagykanizsai kerületi munkásbiztosító pénztár.

A ranybánya.

Muraköz legszebb vidékén (a csáktornyai járásban) templom és iskola mellett levő kitűnő ÜZLET családi okokból bérbeadó esetleg előnyös feltételek mellett eladó. Ez egy vegyeskereskedés, mely London részére nagy mennyiségű tojást, mindenféle szárnyasállatot, valamint vajat szállít. Kiterjedt gabona és bőrforgalma van.

Bővebb felvilágosítás e lap kiadói hivatalában kapható.

Zlato jama

Iahko ima ova, koji se pobrini za ljepo trgovino poleg farne crkve i škole, vu jako lepem kraju, Medjimurje; i to pod jako ugodnom pogodbom. Trgovina je mešovito robom, kupuvanja JAJCI za LONDON nadalje se kupuje svakojaka perad, kak: piliči, goske, raci, pure, kak tudi svakojako zrnje, koče i maslo; trgovina se PRODA, ali da z rende zavdo familijnih uzrokov.

Upita se kod u-prave Muraköz Medjimurje, p. brojom 1913/5 „zlata jama“ u Csáktornya.

548 2-5

MONTRE ZENITH
PRECISION-ELEGANCE

Elsőrangú pontos óra!

Egyedüli elárúsítóhely:
Pollák Bernát
órá- és ékszerésznél
Varaždin

Az emberi kéz mint sérvkötő
SENSATIÓS TALÁL MÁNY!

Kérjen ingyen prospectust!

Zárt borítékban portómentesen küldi

POBBITZER SÉR VAMPULATORIUM

speciális orvosi rendelőintézet

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 10. Félémelet.

Rum kiváló minőség, lit. à K 130 és feljebb.
Szilvánium nagyon jó, lit. à K 140 és feljebb.
Törköly pálinka lit. à K 140 és feljebb.

Kapható:
Kochsinger M. és Fiai cégnél
Csáktornya.

Rum jako fini, liter od 1-30 K višese
Slivovica jako dobri, liter od 1-40 K višese
Tropica žganica, liter od 1-40 K višese

Dobiva se pri:
Kochsinger M. i Sinovi firmi
Csáktornya.

Butorvásárlók figyelmébe!

Jó és olcsó butor

HIRSCHL ÁRMIN kárpitos és diszító
:: dúsan felszerelt butorraktárában ::
Varaždin, Setanj-utca 2. sz.
kapható.

A legolcsóbb árban, egyszerű úgyszintén legfinomabb kivitelű háló-, ebédlő- és szalonberendezések nagyválasztékban raktáron vannak.

Műhelyemben mindennemű kárpitos és asztalos munkák pontosan, jutányosan készíttetnek.

MAGYAR KISZOLGÁLÁS!

Kert haszonbérbeadása. Urt zrende davanje.

Csáktornya belterületén fekvő **WOLLAK**-féle kert (gyümölcsös, kaszáló és konyhakert) haszonbérbe adatik, vagy fele haszonra, vagy határozott bérösszeg fizetése ellenében. Bővebbet a tulajdonosnál.

U Csáktornya, u nutrišnji grunt težeći **WOLLAKOV** vert (Sadovnjak, košenje i kuhnjinski vert) daje se zrende, ali gpolovinje, ali za odredjene penzi suma plaćanje. Više okolnosti pri vlastniku.

SCHMIDT EDE • ZONGORATERME • CSÁKTORNYA

Ajánlja elsőrendű minőségű zongoráit és harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

Zongorák . . . 500 kor.-tól feljebb	"
harmoniumok 150	"
czimbalom . . 100	"

Alábbi világhírű czégek raktára:
Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Oeser, Schmiadt & Kunz, Lauberger & Gloss, Malivanek Dörr, Mannberg, Kotykiewicz Weidig, Petrof, Chmel, Memetschke, Koch & Korselt, Sting!

Igen olcsó átjatszott hangszerek folyton kaphatók
:: régieket átcsereél ujra ::
részletfizetés áremelés nélkül - Zongorakölcsönzés

PROGRESS

egészségügyi cigaretta hüvely és papír anconarctico vattával ♦ Kapható: Fischel Fülöp (STRAUSZ SÁNDOR) papirkereskedésében Csáktornyan